Ն 106 — 1885 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 5 ՀՈՒՄԱՆ ԷՐԹԻՍ — 1303 ՄՈՒՀԱՐԻՄ 7 — ՊԻՐԻՆՃԻՄՆԷ

40 ԲԱՌԱ

ՃԷՐՈՏԷՒ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ԲԱՌԱ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	12 ամսէ	6 ամսէ	3 ամսէ
ՍԹԱՄՊՈԼ	200 ղրշ.	105 ղրշ.	55 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	—

Մէջմիտյէ 20 ղրուշտան

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿՈՒԶԷԹԱ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Լինճի, Զնճի վէ Ճինճի սահիֆէ ղրշ. 6
Գիւնճիւ սահիֆէ . . . . . » 3

Մէվատտը նաֆիւյա տաքը պէնտէր մէճճանէն դապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրադ իտաէ օլունմայաճագ տըր։

Խտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նուսէրօ 20 Ճիվէլէկեան մանթաասընտա տըր։ Քեաֆիֆէի մէվատտ հագգընտա կաղէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻԲԻՔ ՀԱՎ ՈՏԻՍ

ՇԱՐԳԻ ՐՈՒՄԷԼԻ Վ Է ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ ՀԱՏԻՍԷՍԻ

Ռումէլիի Շարգի վուգուաթընա տաքր Թարաֆը հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն էվրօբա տէվլէթլէրինէ իրսալ իտիլէն նօթայա ճէվապէն կէչէն չարչէնպիհ կիւնի Պապը Ալիյէ Թագաիմ օլուն նօթանըն պիր սուրէթի տախի՝ էվվէլքի կիւն Սօֆիատաքի տիւվէլը մուազզամ ժէնէրալ գօնսօլօսլարընա պա Թէլէկրաֆ պիտիրիւմիշ օլարընտան, մէգքիւր նօթանըն պու անտէ Պուլկար հիւքիւմէթինէ Թէպլիղ իտիմիշ օլմասը միւհթէմիլ տիր։

Իչուն նօթանըն միւնտէրիճաթը ումումիյէտի Պապը Ալիյէ Թէպլիղ օլունան նօթանըն միւնտէրիճաթընա տաքր վէրմիշ օլուուղումուզ մաղիւմաթա Թէմամէն մութապէգ տըր։

Տիւնքի նիւսխէտիպտէ եազտընըզդ վէճճէլ, մէգքիւր նօթատա տիւվէը մուազզամ՝ տէվլէթը Օսմանիյէնին Շարգի Ռումէլիտէքի մէնաֆիինի ժուհաֆազա իթմէկէ հագգը օլուռալդը, վէ ֆագաթ գան տէօքիւմէսինէ մէյտան վէրմէմէք իչուն հիւքիւմէթը Սէնիյէնին ֆէվգէլատէ իթիտալ վէ իհթիյաթ իւզրէ հարէքէթ իթմէսի լազմ կէլէճէկինի պէյան իթմիշէր, վէ չու նէթիճէնին Թէէմինը հուսուլի իչուն բրէնս Ալէքսանտրա տախի Շարգի Ռումէլիտէն չէքիլմէսինի նասիհաթ իթմէկի Թէատհհիւտ էյլէմիշէրի տի։

ԻչՊէ էվվէլքի կիւն Սօֆիայա իրսալ օլունան նօթա պու մագսատէ մէպնի կէօնտէրիլմիշ տիր։ Մէգքիւր նօթատա Պապը Ալիէնին Շարգի Ռումէլի վիլայէթինտէքի հուգուգը հիւքիւմրանիսի Թատիգ օլունմուշ, վէ հարէքէթը իսթիալէտարանէ իւզէրինէ ճիվար հիւքիւմէթլէրտէ պապ կէօնա գարբյզգէզդ զուհուրա կէլճէէք օլուր իսէ, պունտան Պուլկարիսթանըն պագասը իլէ Պուլկար գավմրընն բէք պէյիւք Թէհլիքէլէրէ տիւչար օլմասը միւհթէմիլ օլտըզը իլավէթէ պէյան գէլընմէշ տըր։

Բրէնս Ալէքսանտրընն խաթթը հարէքէթը աթիյէսինի իչուն նօթատա պէյան օլունան վէսայայա մութապէգ պիր սուրէթտէ պուլունտըրաճաղը մէմուլ տըր։

* * *

Շարգի Ռումէլի վալիսի սապէգ Աէգօ բաշա հաղրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Պէյօղլունա պիլադիմ, Շարգի Ռումէլի հիւքիւմէթը մուվագգաթասընըն օլան Մ. Զօմագօֆ իլէ Մ. Հաճի Բէթրօֆը զիյարէթ էյլէմիշ տիր։

* * *

Պուլկար մէսէլէսինտէ պագը տէվլէթլէրին թամր ու հարէքեթընտան տօլայը ինկիլթէրընընն Պահրը Սէֆիր տօնանմասնա մէնուպքեաֆֆէի ռէֆիանինին Զանագգալէ խարիճինտէ վագը Պէյիգա լիմանընա վիւրուա իթտիկինէ տաիր էվվէլքի կիւն չէհրիմիզտէ պիր չայիա տէվէրան իթմիշ իսէ տէ, պու չայանընն ասլ ու էսասը օլմայրպ, հիչ պիր ինկիլիզ հարպ սէֆինէսի լիմանը մէգքիւրէ վիւրուա իթմէմիշ տիր։

Իչպու չայիա՝ հինը հաճէթտէ մէգքիւր տօնանմայա լազմ կէլէն մատէն քէօմիւրինի վաքօրտան չէգաբրզպ տէրանպար իթմէք իչուն նէ մրգտար մէսաբիֆ կիտէճէկինէ տաիր չէհրիմիզտէ Թիւճճարտէն Մ. Հէլպինկէ Լօնտրատան վիւրուա իտէն խուսուսի պիր Թէլէկրաֆտան նէչէթ էյլէմիշ տիր։

* * *

Մէմուաթա կէօրէ, Թէճճիզաթ, տէվգիյաթ վէ լեվազիմաթ ասքերիյէ իչուն հիւքիւմէթը Սէնիյէ Թարաֆընան չիմտիյէ գատար վուգուպտան մէսաբիֆի՝ 500 000 լիրալը Թէճամուզ իթմիշ տիր։

Եվրօբա տէվլէթլէրի՝ մէսէլէի մալիւմէ հագգընտա գարիպէն վէրէճէքլէրի գարար սրբասընտա իչպու մէսաբիֆաթը նազարը տըգդաթա պաճագլար մը։

* * *

Էսիրնէտէն եազըլան պիր մէքթուպա կէօրէ, կէչէն չարչէնպիհ կիւնիւ Տէճէ Աղաճտան Իսիրնէյէ պիր խայլը Թօբ իլէ 7 Թապուր ասքիրը Շահանէ վիւրուա իթմիշ, վէ 30 վակոն լէվազիմաթը հարպիյէ տախի եօլա չըգարըլմըշ տըր։

Մուսթաֆա բաշատաքի Օսմանը օրտուսընընն մէվճուտը խայրճա Թէզայիւտ իտիւպ, էլեէվմ մահալը մեգքիւրտէ 30 Թապուր ասքիր պուլունմագտա, վէ Տէտէ Աղաճ իլէ Թէքիրտաղընտան եէնիտէն եէնի ասքիր վիւրուտ իթմէքտէ իմիշ։ Օսմանը իլերի գարագօլարը՝ Մարիցա նէհրինին սաղ գըյըսընտա հուտուտտան 5 քիլօմէթրօ մէսաֆէտէ պուլընմագտա տըրլար։

Մահալը մէգքիւրտէ տէնիզին եիւզիւնտէն 180 մէթրօ եիւքսէքլիքտէ պիր Թէրէ մէվճուտ օլուպ, մէգքիւր Թէրէ՝ 8 Գրուբ Թօբը պիր Թապուր ասքիրը Օսմանիյէ Թարաֆընան իչղալ օլունմըշ տըր։ Ասքիրը Շահանէ՝ իչպու մէվգիտէն Թէքմիլ Մարիցա վատիսի՝ իւզէօնէ հաքիմ օլուպ, աթէչէ իսպիտար իթտիքտէ, պիլճիւմէ Շարգի Ռումէլի գարագօլարը՝ Եամպօլուա բիճաթա մէճպուր օլաճագլար տըր։

Հիւսնիւ բայանը Թահթը գօմանտասընտա օլան 8—10000 նէֆէլիք պիր ֆըրգի ասքերիյէ՝ Գրէդ Քիլիսէ գուրպինտէ Այտօս գաղաբնտաքի սարբ տաղլարը մէտխալի օլան պիր տար պօղազը աղընտա մէվգի Թութմուշ տըր։

* * *

Տիւնքի կիւն չէհրիմիզտէն Էսիրնէյէ 3 վակոն Թօբ կիւլլէսի իրսալ գէլընմըշ տըր։

Մագրիբէօյինտէ տախի 50 վակոն ֆիչէնք, Թօբ կիւլլէսի վէ պարութ եիւքսէքտիրմէքտէ տիր։

* * *

Էքսէր Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ կազէթասը՝ 3 գրամ Ռուս զըրհլըլարընն Սէվասթօբօլտան վարնայա միւրուտ իթտիկինի գաթիէն Թէէմին իթմիշէր իսէ տէ, Նը նամ Ռուս կազէթասը՝ մէգքիւր հավատսին գաթան ասլ ու էսասը օլմասընը պէյան իտէյօր։

* * *

Պուլկարիսթան հիւքիւմէթինին հէնկեամը Թէչքիլինտէ Ռուսիա Զարը Թարաֆընան հիւքիւմէթը մէգքիւրէյէ իհսան ու իթա օլունան Թունա ֆիլօսընընն՝ զապրԹանը պուլունան Ռուսլար Թարաֆընան մուվագգաթէն Ռումանիա Թարաֆընա վագը Բէնի լիմանընա կէօթիւրիւտիկինի Ռումանիա կազէթալարը եազըյօրլար։

* * *

Տէվլէթը Ալիյէ իլէ Գարատաղ պէյինինտէ ագտը իթթիֆագ չայիալարը Շեգոտատա հիւսնը Թէէսիր էյլէմիշ տիր։

Գարատաղ Պէյի բրէնս Նիգօլա հաղրէթլէրի՝ սալթանաթը Սէնիյէ իլէ միւնասէպաթը միւվալաթքեարանէսինի Թէէյիտ էյլէմէք արզուսընը ֆիլիէն տախի իսպաթ իտուպ, ճիւլուսը մէյամինէնուսը հաղրէթը Բատիշահիյէ միւսաարքի եէվմը մէսուտտա Բօսկօրիցատա տիկէր սէնէլէրտէն զիյատէ չէհրային իճրա իթտիրմիշլէր իտի։

Բրէնս՝ պիլխասսա Բօսկօրիցայա Բէթրօվիգ նամընտա պիր մէմուր կէօնտէրիպ, եէվմը մէգքիւրտէ մէսարիֆի քէնտիսինէ ախտ օլմագ իւզրէ Թէնվիրաթ վէ լուպիյաթը նարիյէ իճրա իթտիրտիքլէրի կիպի, էհալիյէ զիյաֆէթլէր վէրտիկինտէն, իսլամ վէ խրիսթիյան պիլա իսթիտնա իզհարը մէսէրրէթ վէ չատիմանի էյլէմիշլէր, վէ զիյաֆէթտէ բրէնսին վէքիլի տուվատ տէյմումիյէթը էօմր ու իգպալը հաղրէթը Բատիշահի իլէ պէրապէր Թարաֆէն էհալիսինին Թէզայիւտ ժամուրիյէթլէրի զրմընտա սալթանաթը Սէնիյէ իլէ միւնասէպաթը տօսթանէնին Թէէյիտինի Թէմէննի, վէ Գարատաղ բէյի կազէթասը՝ իչպու չէհրը այնտէն պահպալ իլի գահրաման միլլէթին միւվալաթընա էմարէ օլարագ, եէվմը ճիւլուսը Հիւմայունտա Տէրսաատէթտէ էնտախթ օլունան Թօբլարը սէտասը Գարատաղտա տախի աքս իթտիկինի պէյան էյլէմիշ իտի։

Իչպու միւնասէպաթը տօսթանէյէ նազարէն, մէգքիւր ագտը իթթիֆաք չայիալարը՝ պիր գաթ տահա չայանը էհէմմիյէթ ատտ օլունմուշ տըր։

Գարատաղ կաղէթասը իսէ, չիմտիլիք իչպու չայիալարըն բէյտի օլմատըղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

(Թարգմ.)

* * *

Պուլկարիսթան վէ Շարգի Ռումէլի հիւքիւմէթլէրի՝ 18 եաչընտան 42 եաչընա գատար պիլճիւմէք սաղլամ ատտվարը Թահթը սիլահա տավէթ իթմիշ օլմաղլա, Պուլկարիսթան վէ Շարգի Ռումէլինին գուվվէթի ասքերիյէսի ճէվան 250 000 նէֆէրէ (՞) պալիղ օլաճաղը Թախմին օլընըյօր իմիշ։

* * *

Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի՝ 10 միլեոն ֆրանգլըգ պիր իսթիգրազ ագատ իչին Լօնտրանըն պագը պանքէրլէրինէ միւրաճաաթ իթմիշ օլմաղլա, մէգքիւր պանքէրլէրինէ վէքիլլէրի՝ մէգքիւր իսթիգրազ իչին Պուլկար հիւքիւմէթինին վէրէճէյի Թէէմինաթը անլամագ իւզրէ պուքէրլէ Սօֆիայա վիւրուա իթմիշլէր տիր։

* * *

Թէհրան սէֆարէթինէ Թաեին օլընան Պէլկրատ սէֆիրի սապգ խալիա պէյ հաղրէթլէրի՝ ախիրէն Նիշտէ Սըրպիսթան բէիար վիւքէլասը Մ. Կարայանին իլէ պիր միւագաթ իճրա իտիւպ, Սըրպիսթան Թէատրիբէաթը հարպիյէսինին քիմէ գարշը օլարընընը սիւվալ էյլէմիշ տիր։

Պէլկրատտա մուգիմ սիւֆէրաի սաիրէ տախի Նիշ պիլագիմէ Սըրպիսթանը Թավրը ագիլանէտէ պուլունմասընը գրալ Միլանա Թավսիյէ իթմիշլէր տիր։

* * *

Գարատաղը բէսմի կազէթասը՝ կէչէն ճումաա կիւնի նիւսխէսինտէ Գարատաղ հիւքիւմէթինին՝ վագտաի մալիւմէնին սօնրատան քէսպ իտէճէլի հալէ ինթիզարէն, քէմալը սիւքիւնէթի վէ սօուգ գանլըլըգլա հալը հաղրը կէօզէթմէքտէ օլարընը պէյան էյլէմիշ տիր։

* * *

Գէորգիէվոն Բուլգարէին պէյանընա կէօրէ, Պուլկարիսթան մէճլիսը ումումիսի Թարաֆընան բրէնս Ալէքսանտրա եազըլան Թէյէքքիւրանմէնին սուրէթի պէրվէճճը աթի տիր։

«Բրէնս հաղրէթլէրի,

Հէմշիրէմիզ ճէնուպի Պուլկարիսթան Թարաֆընան պիրտէն պիրէ Թէչէպպիս օլընան վէ պիլճիւմէ Պուլկարլարա մէսէրրէթը աղիմէյի մուճիպ օլան էսէրը աղիմը մալիմտէն տօլայը Թէճճէմմիւ իտէն Մէճլիսը մէպուսան՝ իճրա օլունմագտա օլան մէգքիւր ֆիլիը մուգատտէսին էհէմմիյէթինէ Թէմամը իլէ քէսպը վուգուճ իտերէք, խաքիբան սալանէլէրինէ վէ հիւքիւմէթինիզէ հէր կէօնա մուավէնէթտէ պուլունմադաղ միւսարաաթ իտէր, վէ վաթանըմզը իչիւն զայէթ վախիմ օլան չու ահվալ սրբասընտա պիլճիւմէ մէպուսանը միլլէթին՝ զաթը սաբլանէլէրինէ վէ հիւքիւմէթինի. զէ էմնիյէթի պէր քէմալ օլտըզընը, վէ տավի մուգատտէսիմիզին հիւսնիւ մուավֆֆագ օլաճաղընա իւմիտ իթտիկինի պէյան էյլէր։

«Բրէնս հաղրէթլէրի՝,

«Իչպու ֆիլիը վաթանբէրվէրանէյի հիւսնիւ նէթիճէյէ իյալ իթմէք իչիւն, Պուլկարլար՝ հիչ պիր ֆէտաքարլըգտան գաչընայրպ, մալու ճանլարընը էսիրկէմէյէճէքլէր, վէ վաթանը ումումինին սէրպէսթիյէթ վէ իսթիգլալիյէթինի մուհաֆազա իչիւն լազմ կէլէն վէսաիթի զաթը ասիլանէլէրինին վէ հիւքիւմէթինիզին Թահթը էմրինէ վազ իտէճէքլէր տիր։

«Բրէնս հաղրէթլէրի,

«Մէճլիսը ումումի՝ սիզին ասաի հիւքիւմէթինիզ Թահթընտա պիրլէյէն Պուլկարիսթանըն հըսսիյաթը. նը պէյանէ գաթիէն գարար վէրիպ, զաթը ասիլանէլէրինէ չէօյլէ նէտատ իտեր։

«Հէսարէթի էյտէն պրրագմայը՛ն, պէհատը բրէնս, պիլճիւմէ Պուլկարլար սիզին իլէ պէրապէր տիր։ Եաչասը՛ն սէվկիւլլա բրէնսիմիզ Պիրինճի Ալէքսանտր։»

Ախիրէն Ռուսիա հիւքիւմէթի Թարաֆընան Պապը Ալիյէ պիր նօթա Թագտիմ օլունուպ, Մրսըր մէսէլէսինտէ տէվլէթլէրին մուվաֆագաթը իսթիհսալ օլունմագտըզընն ինկիլթէրրա իլէ պիր սուրէթը Թէսվիյէնին նագապիը Թաթպիգ օլաճաղը պէյան գըլընմըշ օլմաղլա, Պապը Ալի՝ իչպու Թէպլիղաթ իւզէրինէ վէնենա, Պէրլին վէ Բէթէրսպուրկտա մուգիմ սիւֆէրաի Օսմանիյէնէ Թալիմաթ կէօնտէրէրէք, հիւքիւմէթը Սէնիյէնին՝ ինկիլթէրրա իլէ իքի նօգթա իւզէրինէ, եանի էվվէլա զաթը Շահանէնին հուգուգը հիւքմրանիսինին մուհաֆազասը վէ սանինէն Մրսըրտա մուսթէլիֆ տէվլէթլէր վէրիլմիշ օլան իսթիղազաթը պագասը մատտէլէրի իւզէրինէ պուլունտըրընը նէգատինտէ սէֆիր պուլունտըրընը տէվլէթլէրէ Թէպլիղ իթմէքլէրինի սիւֆէրաի միւշարէյէհիւմէ էմր էյլէմիշ տիր։

—

Խարիճիյէ նազըրը Սախտ բաշա հաղրէթլէրի՝ Պէրլինէն հարէքէթինտէն էվվէլ չէհրը մէգքիւրտէ միւքէմմէլ պիր զիյաֆէթ քէշիտ իտուպ, Տէրսաատէթտէքի Այէմանիա սէֆիրի Մ. Բատովից վէ Իրան սէֆիրի Մօհսին խան վէ Այէմանիանընն Մարգ (Ֆաս) սէֆիրի Մ. Թէսթա զիյաֆէթը մէգքիւրտէ մէտուէն հազրը պուլունմուշտար տըր։

Բաշտի միւշարէյէհին սէֆարէթի մէմուրիյէթը միւհիմմէսի հէնկեամընա իթա իթտիկի զիյաֆէթլէր՝ տէվլէթը Օսմանիյէնին չանընա մուվաֆֆագ սուրէթտէ զայէթ մունթազամ օլուպ, Այէմանիա քիսպարզատէկեանը Թարաֆընտան ատիմա մաղհարը Թագտիմ օլմուշտար տըր։

—

Իսքէնտէրիյէտէն Էվրօբա կազէթալարընա իշար օլունըզընա կէօրէ, Սըր Հէնրի Տրրմընտ Ուօլֆ՝ գարիպէն Մրսըրա կիտէճէք վէ պիր գաչ կիւն Գահիրէտէ գալարգտան սօնրա Եօգարքի Մրսըրտա Վատի-Հալֆայա գատար չգաճագ իմիշ։

Խարիվ հաղրէթլէրի տախի սէյահաթ ֆիքրինտէ պուլունտըրընտան, Սըր Հէնրի Տրրմընտ Ուօլֆ իլէ իւլգ միւագաթլարը Եօգարքի Մրսըրտա պիր մահալտէ վուգու պուլաճաղը մէմուլ օլունույօր։

—

Շգօտարատան ալընան սօն խապէրլէրէ կէօրէ, տախիլը վիլայէթտէ ասայիշ ու ինթիզամ իճրան հիւքմ իթմէքտէ օլուպ, Արնավուտ գապիլէյէրի սիւքիւնէթը Թամէմ իւզրէ իսիյէր՝ Միրտիթի գապիլէսինին իսեան իթտիկինէ տայիր զուհուր իտէն պիր չայիանընն ասլ ու էսասը օլմատըղը՝ մէգքիւր խապէրլէր ճիմլէսինտէն տիր։

—

Պէրլին Օսմանը սէֆարէթինէ Թաեին օլընան Աթինա սէֆիրի սապգ Թէվֆիգ պէյ հաղրէթլէրինին՝ պիր միւտտէթ տահա Աթինատա գալմագ իւզրէ էմր ախզ էյլէտիկի մէրվի տիր։

—

Թէրսանէի ամիրէ՝ պէհէր Թօնէլաթօսը 13 շիլին օլարագ 4000 Թօնէլաթօ Նիւգասթլ մատէն քէօմիւրիւ իչիւն չէհրիմիզտէ պիր Թիճարէթ էվի իլէ գօնթրաթօ ագտ էյլէմիշ տիր։ Մէգքիւր քէօմիւրիւն էսմանը՝ Պանգը Օսմանի Թարաֆընտան Թէէտիյէ օլընաճագ տըր։

—

Պահրիյէ էրքեանը հարպ բէյիսի Հօպարթ բաշա հաղրէթլէրի՝ վագը օլան տավէթը մախսուսէ իւզրինէ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիտէ մէճլիսը խասսը վիւքէլատա հազրը պուլունմուշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Սիսամ պէյի սապգ Գօսթաքի Ատօսիտէս բաշա հաղրէթլէրինէ 4000 ղրուշ մաաղուլիյէթ մաշը Թախսիս պուրրուլմուշ տըր։

—Ռուսիա սէֆիրի Մ. տը Նէլիտօֆ՝ կէչէն չարչէնպիհ կիւնիւ Մապէնէ պիլաղիմէ, պիր գաչ սաաթ գատար օրատա գայմըշ տըր։

—Սրպիսթան սէֆիրի Մ. Կրուիչ՝ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք, խարիճիյէ միւսթէշարը Տատեան Ցարութիւն էֆէնտի հազրէթլէրի իլէ պիր միւտտէթ միւլագաթ իթմիշ տիր։

Եէվմը մէգքիւրտէ Ֆրանսա, Ավսթրիա, Այէմանիա վէ Ռուսիա սէֆարէթլէրի պաշ Թէրճէմանլարը տախի Պապը Ալիյէ պիլաղիմէ միւսթէշարը միւշարէյէհ հազրէթլէրի իլէ պիրէր միւտտէթ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

—Գօնեա վիլայէթինտէ Պուրտուր գասապասընտա ախիրէն տէհշէթլի պիր հարիգ զուհուր իտերէք, 100000 լիրալըգ խասարը մուճիպ օլմըշ տըր։

Շէօյլէ քի, աթէշ՝ բումի սեպտին 15ինճի կէճէսի սաաթ 6տա գասապտի մէգքիւր չարչրսընտա պիր գահվէխանէյէ զուհուր իտերէք, տիւքքեան վէ խանէլերին բէք սըգլըզը վէ Թուլուվատ վէ էտէվմաթը սարէրէնին ֆիգտանը հասէպիյէ պաստրրըլմասընա մուվաֆֆագ օլունմայըպ, երրէսի կիւնիւ սաաթ 1է գատար տէվամ իթմիշ, վէ 2 ճամի, 2 մէտրէսէ, 1 մէքթէպ, 1 գահվէխանէ իլէ 45 օտա վէ մաղազայը հավի 1 խան, 500 տիւքքեան, 1 չատրըվան, 2 լօճա, 8 գահվէխանէ վէ 45 խանէ միւհթէրէգ օլմուշ, վէ ֆագաթ նուֆուսա գայիաթ օլմամըշ տըր։ Հարիգզէտէկեանընն էքսէրիսի միւհթաճը իսանէ պուլունտըրընտան, հիւքիւմէթը մահալլիյէճէ ճէմը իսանէյէ վէ սաիր սուրէթլէ Թէրֆիհը հալլերինէ միւսարաաթ օլունմըշ տըր։

—Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ պու քերրէ Արապի սէնէ պաշը միւնասէպեթիյէ խրտիվը Մրսը Թէվֆիգ բաշա հաղրէթլէրինէ իսթիյազ նիշանընընն տլթուն միտալեասընը իհսան պուլուրմուշլար տըր։

—Այտն վալիսի Խալիլ Բիֆաթ բաշա հաղրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք, Սատրազամ Քեամիլ վէ Տախիլիյէ նազըրը Միւնիր բաշալար վէ Խարիճիյէ միւսթէշարը Տատեան Ցարութիւն էֆէնտի հաղարաթը իլէ պիրէր միւտտէթ միւլագաթ իթմիշ տիր։

Բաշտի միւշարէյէհ՝ մէմուրիյէթինի հավի ֆէրմանը ալիշանը ախզ իմմիշ օլտըզընտան, գարիպէն մահալը մէմուրիյէթինէ ազմէթ իտէճէք տիր։

(Տիկէր պագը հավատիսաթ իչիւն սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա։)

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Պու կիւն կազէթամիզդն Թապը էսնասընա գատար բալթիգայա տաքր Թէլէկրաֆ միւրուտ իթմէմիշ տիր։)

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կաթողիկոս մէսէլէսինին միւգաքէրէսինէ մէմուր գօմիսիօն տիւն Գալաթատա իճթիմա իթմիշ իսէ քէ, միւգաքէրաթ վէ միւպահասաթընա երինէ պիր նէթիյճէ վէրէմէլիպ, բազար էրթէսի կիւնիւ Թէքբար իճթիմա իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

Մէսմուաթա կէօրէ, իճթիմաը մէգքիւր՝ գօմիսիօնըն սօն իճթիմաը օլաճագմըշ։

Գօմիսիօնը մէգքիւրը տիւնքի իճթիմաընտա եէնի պիր Թէքլիֆ արզ օլունուպ, իչպու Թէքլիֆ՝ պուրատան Տ. Մակար Սրբազանա պիր հէյէթը մէպուսէ կէօնտէրիլէրէք բուհանիի միւշարէյէհլէ պիգզաթ իճրան միւգաքէրէ վէ միւլագաթ իթմէքքէն իպարէթ իմիշ։

—

Խառն ժողով տիւն Գալաթատա Բաթրիգ Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հաղրէթլէրինին Նախագահութիւնը Թահթընտա պիլճիթիա, ագչամա գատար (Օրակարգտաքի մէսաիլին բույէթ ու Թէսվիյէսիյէ մէշղուլ օլմուշ տըր։

—

Մուշ Առաջնորդը Ալէքսէեան Գեր. Տ. Գրիգորիս Սրբազան պուկիւն Ցէրսաատէթտէն մահալը մէմուրիյէթինէ միլթէվճճիհէն հարէքէթ իտիյօր։

—

ԲուսիանընՊալթիգ էյալաթընտան մէվրուա խապէրլէր՝Ռուսիա հիւքիւմէթինին էյալաթը մէգքիւրտէքի Այէման էհալիսինի Բուսլաշարբմագ իչիւն իթթիխազը Թէտապիր իթմէսինտէն տօլայը էհալիի մէրգումէնին նէ տէրէճէ եէէս ու քէտէր իւզրէ պուլընտըգլարընը պիլտիրմէքտէ տիրլեր։ Ռուսիա հիւքիւմէթի՝ Թէտապիրը մէգքիւրէ տէյէհինտէ կապթալարտա պիր քէլիմէճիք պիլէ չիքեայէթ եազըլմասընա միւսաաատէ իթմէմէքտէ իմիշ։

Էհալիի մէրգումէրի էն զիյատէ տիւչարը ինֆիալ ու իդպիրաը իտէն Թէտապիր՝ իպտիվաճ մուխթէլիթտէն (եանի մէսէլա պիրի Ռուս վէ տիկէրի Այէման գարը գօճատան) տօղան չօճուգլարընն Օրթօտօքս այինի իւզրէ վաֆթիզ օլընմալարընն մէճգաուրի օլմասը Թէտապիրի իսիյ։ Պունտան մատտա լիսան մէսէլէսի տախի պուքերրէ Ջարընն պիր Է-Թուլը (իրատէսի) իլէ գաթիէն Թէսվիյէ օլունուպ, մէգքիւր Է-Թուլ ահքեամընճա, Լիվօնիա, Գուրլանտ վէ Եսթոնի նամ էյալաթը պալթիգիյէ եէրլի մէմուրիյնի՝ պունտան պէօյլէ եալընը Բէթերբուրգի հիւքիւմէթը մէրքեզիյէտի իլէ տէյիլլի հաթթա էյալաթը մէգքիւրէտէ պուլընան պիլճիւմէ Ռուս մէմուրիյնի իլէ տէ Ռուս լիսանը իւզրէ իճրան մուխապէրաթ իտեճէքլերի կիպի, պիլճիւմէ հիւքիւմէթի տաիրէյէրինտէ Ռուս մէմուրիյնի իլէ պէրապէր իճրան մէմուրիյէթ իտէն եէրլի մէմուրիյնի՝ մէգքիւման ըֆիգէյէրիլէ Ռուս լիսանը իւզրէ գօնուչաճագլար տըր։

ՃԷՐԷՎԷԼ Շ-ՈՒԹԷՍ

Ռուսիանընն՝ Պալթիգ էյալաթընտան իսքեան իտէն Այէման էհալիսի հագգընտա պու տէրէճէ թաղէճագաթ իճրա իտերէք անլերի Ռուս իթմէկէ չալըշտըղընա տաիր պալատքի ֆգրայը էվրօբա կազէթալարընտա օգուստուղրմըզտա, խաթրմըզդա մուճիպ եէէս ու քէտէր պիր թագմ միթալեաթ կէլմէքտէ տիր։

Ռուսիանընն քէնտի թահթը հիւքիւմէթինտէ պուլունան ագվամը սաիրէյի Ռուս իթմէք էֆքեարընտա օլտուղը՝ պալատքի ֆգրատան աբ աշիքեար անլաշըլմագտա օլուպ, ճճէպա Այէման գավմընը Ռուսլաշարբմագ իչիւն զիքր օլունան Թէտապիրը ճէպրիյէյի իթթիխազ իտէն Մոսկով հիւքիւմէթի՝ Ռուսիատաքի էրմէնիլէր հագգընտա նէլէր եաբամազ գավգասիատաքի էրմէնի մէքթէպլէրինին գաբանմասը պունա պիր տէլիլը գավի տէյի՛լ մի տիր, վէ Պալթիգ էյալաթընտա իճրա օլունան Թէտապիրը գէճրիյէ իւզէրինէ արԹը Տ. Մակար Սրբազանը մէքեաթիպը մէզգիրէյի միլլէթին միւբատրնճա աչարբապիլմէսի գապի՛լ մի տիր։ Պունտան մատտա Զարընն սօն կաթողիկոս ինթիխապը մէսէլէսինտէ իթթիխազ իթտիկի Թարիգ՝ Երմէնի միլլէթինին քիլիսէ վէ միլլիյէթինի մահվ իթմէք վէ անը Ռուսլաշարբմագ Թարիգի տէյի՛լ մի տիր։

ԻչՊէ պու հալլեր մէյտանտա օլմաղլա, Միլլէթ մէճլիսը ումումիսի՝ Տ. Մակար Սրբազանը կաթողիկոսլըզը մէսէլէսինի արիզ ու ամիգ Թէտգիգ ու միւզաքէրէ իտերէք, Գիլիսէ վէ Միլլէթին մէնֆաիի հայիյէսինէ Թէմամըյլա մուԹաբգ պիր սուրէթտէ պիր գարար վէրմէլի տիր։

—

Ցառաջիկայ կիւրակէ օր (Հոկտեմբեր 6), ըստ նախնական սովորութեան, Ս. Եկեղեցւոյս տօնախմբութեան օրն ըլլալով Ամեն. Տ. Մկրտիչ Սրբազան Արքեպիսկոպոս Խրիմեան հանդիսաւոր Սբ. Պատարագ պիտի մատուցանէ և քարոզ պիտի խօսի ի մխիթարութիւն ժողովրդեան։

Ուստի խորհուրդս պարտ կը համարի ծանուցանել զայս ի գիտութիւն, և հրաւիրել զազգային նոյն աւուր եկեղեցական հանդիսին։

Վ. Ատենադպրի Ատենապետ
Ս. Բ. Սիմբէոն Ցոլան Թոխաթեան
3 Հոկտ. 1885 Թուականի

ՖՐԱՆՍԱ

ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ Դ. ՀԻՆԳՈՐԵԱՆ Հ.

Ֆրանսա, այնպէս մէնէնիյէթին պէս իրենցի վաթանը տըր տէնմիշ վէ բէք չօգլար տա պունըն սահիմլիյին գապուլ էթմիշլէր տիր։

Իմտի մէմալիքի մէգքիւրէտէ մուգուա կէլէն հալլերին խարիճ իլէ միւնասէպաթը պուլունսա տա պուլունմասա տա, հէր քէսին մէրագընը ճէլալ իտէճէքլերի թապի տիր։

Շիմտիքի Բարլամէնթօ ինթիխապալարընը Ֆրանսա իչուն էն միւհիմ հալլերտէն պէրիսի օլտուղու տա չիւրէհսիզ պուլունտուղունտան, պիւթիւն այնպէս մէտէնիյէթին, հէման քէնտիլերի տէ պէր Ֆրանսըզ տըրլար կէպի, անըն նէթիճէսինէ դայէթլէ մէրագ իթմէքտէ օլմալարընա թէճճիւպ լազըմ տէրիլ տիր։

Կէչէն ճուսա էրթէսի կիւնքի «Ավվալը Խարիճիյէ» պէնտիմիզտէ, Ֆրանսա ինթիխապալարընըն ինկիլթէրրա ինթիխապալարը գատար տօղրուտան տօղրու խարիճի բօլթիգայա թէպլիւգլերի պուլունմայաճաղընը պէյան էյլէմիշ իտիք։

Զարչէմպիհ կիւնքի նիսսէսիզտէ տախի, պաղը Հէվրօբա կազէթալարընըն օր պապտէ նէչր իյլէմիշ օլտուգլարը միւթալաաթը մախսուսէլերինի, պէրաի մալիւմաթ նէչր իյլէմիշ իտիք։

Նասը քի մէգքիւր Էվրօբա կազէթալարընըն միւթալէաթընտան անլաշըմըշ տըր, պունլարընը տախիլինտէ, Ֆրանսա ինթիխապալարընըն ումում Էվրօբա բօլթիգասը իպէրինէ պէօյիւք թէճէսիրի օլաճաղը էքքէարընտա պուլունանլար տախի օլմուշ տըր։

Ֆագաթ նասը քի սէօյլէմիշկէ տիր, էքքէարը աճիզանէմիզճէ, Ֆրանսըզ Բարլամէնթօսը ինթիխապալարընըն էհէմմիյէթի, ումում խարիճի բօլթիգատան գիյատ, Ֆրանսանըն քէնտի տախիլի բօլթիգասը տաիրէսինտէ մէվճուտ պուլունմագտա տըր։

Էկէր մէգքիւր ինթիխապալարընը նէթիճէսի, Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթինին մահվընտա գարար գըլաճաղընտան գօրգաճաղ մուհագագ սէպպէրը պուլունմուշ օլսա իտի, ֆիլվագը ումում բօլթիգայի խարիճիյէնին պէր թէպէտտիւլ չէմպէրինտէն կէչէճէյինի ֆագզ իյլէմէյէ տէ մահէլլ պուլունապիլիր իտի։

Վագըա եէնի ինթիխապալարընը չիմտիյէ տէկին [մալիւմ օլան նէթիճէլերի, ճիւմհուրիյէթ էպնիյէսինի թէմէլինտէն սարան պէր բօլթիգա զէլզէլէսի օլմուշ տըր։ Ֆագաթ պուսարսըլըրը, էպնիյի մէգքիւրու պիսպիւթիւն երգըպ խարապ իտէճէք գումվէթի պուլունմագտա՝ մը տըր։

Սահիհ տիր քի, ճիւմհուրիյէթէ խասիմ օլան ֆըրգալարընը (ֆըրգանընն տէյիլ։ պունա տիգագթ պուրուլսուն) չու եէնի ինթիխապալարտա գագանմըշ օլտուգլարը մուվաֆֆագըյէթլերի քէնտիլերինի տէ թէճճիւպտէ պրագմըշ տըր։ Նասը քի 1880 սէնէսինտէ կլատըսթօն ֆըրգասընընն գագանտըգլարը մուվաֆֆագըյէթ տախի քէնտիլերինի թէճճիւպտէ պրագմըշ իտի։

Ֆագաթ պէր իտարէյի ճիւմհուրիյէ իլէ պէր իտարէյի գրալիյէ եախօտ պէր իտարէյի իմբէրաթօրիյէ պէյնինտէ նէ գատար պէօյիւք պէր ֆարգ պուլունմագտա իսէ (ինկիլթէրրա միսթէնա օլարագ), Ֆրանսատա չիմտի կէօրիւլմէքտէ օլան պէր ինթիխապ մուվաֆֆագըյէթ իլէ, իտարէյի հիւքիւմէթ թարգընը թէպտիլ իտէն ինթիխապ մուվաֆֆագըյէթլերի արա եէրինտէ տախի օլգատար պէօյիւք պէր ֆարգ պուլունմագտա տըր։

Էվվէլ էմրտէ տիգգաթ իտիլէճէք չէյ չու տուր քի, Ֆրանսա բարլամէնթօսու (եախօտ մէպուսան մէճլիսի) ազալարընընն մըգտարը 584 նէֆէր օլաճագ իլէն, պունլարտան անճագ 200 նէֆէր գատարընընն հիւքմտարլըգ թարաֆկիրանընտան պուլունաճագլարը թախմին իտիլմէքտէ տիր։ Վէ պունլարընն քէնտի տախիլէրինտէ մէվճուտ օլան ֆըրգա ֆարգլարընը հէր նէ գատարտա սգոնթօ իթսէք, եալընըզ դրալըգ վէ իմբէրաթօրլըգ ֆըրգալարը պէյնինտէ տէրքեար վէ իմթիգաճլարը գապլի օլամատան իլէ ազիմ ֆարգլար, ճիւմհուրիյէթ իտարէսինի տէվրմէք գապլի օլա պիլէ անըն եէրինէ պէր հիւքմարլըգ իտարէսի թէէսիսինէ պէր մանիի գաթի օլաճագլար իտի։

Ֆագաթ եալընըզ պէր չէպլագ հիսապա միւրաճաաթ իտիլիպ, ումում ճիւմհուրիյէթ ֆըրգալարը իլէ հիւքմտարլըգ ֆըրգալարը եէքտիկէրինէ մուգայէսէ իտիլմիյինտէ, պունտան իսբաճ իտիլէճէք նէթիճէ տէ չու օլույօր քի, եէնի մէպուսան գամարասընտա օթուրաճագ միլլէթ վէքիլլերինին անճագ իչտէ պէրիսի հիւքմտարլըգ թարաֆընտա պուլունաճագ տըր։

Պունուն արգասընտան կէլիր ասըլ պէօյիւք մէսէլէ։

Եանի էկէր, եէնի մէպուսան մէճլիսի ազալարընընն պէօյիւք էքսէրիյէթի տէ հիւքմտարլըգ թարաֆկիրանընտան մէվճուտ պուլունսա իտի, Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթի հաղըրէսի մահվ օլուպ անըն եէրինէ պէր գըրալըգ եախօտ իսբէրաթօրլո՞ւգ մը իպգա օլունաճագ իտի։

Ումում խարիճի բօլթիգա իլէ թէպլիւքի պուլընան մէսէլէ տէ պուտրը։ չունքի Ֆրանսատա, գրալիյէթտէն վէ, ալէլ խուսուս իմբէրաթօրլըգտան գիատէ, եալընըզ ճիւմհուրիյէթ իտարէսինին սուլհա մայիլ պուլունմուշ օլտուղը թաստիգ գըլընմըշ վէ հէր թարաֆտան գապուլ օլունմուշ պէր մատտէ տիր։

Բրէնս Պիզմարգ ճէնապլէրի տախի, Ֆրանսանընն հէր նէվի ուսուլը իտարէսինտէն զիյատ, ճիւմհուրիյէթ իտարէսի ուսուլինէ էհմիյէթ իթմէքտէ իտի։ վէ նէֆսի էվրօբատա Ֆրանսա թարաֆընտան սուլհ ու սալահա խալէլ կէլմէյէճէյի իւմիտինի, անըն իտարէի ճիւմհուրիյէ ուսուլի իւզերինէ վաղ իթմիշ օլմասա իտի։ իտարէյի ճիւմհուրիյէնին էն պիւյիւք խասիմլերինտէն պէրիսի օլան Բրէնսը միւշարիւհ հաղրէթլերի, Ալէմանիանընն թա եանընպաշընտա գուրուլմուշ օլան ճէսիմ պէր Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթի իտարէսինի բահաթ պըրագը՞ մը իտի։ վէ ա-ճէպա իսթէսէ, մէզքիւր իտարէյէ գարշը նէ՞ միւշքիլլեր չըգարմազ իտի։

Ֆագաթ պիզ երինէ նէֆսի Ֆրանսայա ավտէթ իտէլիմ։

Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթի, ասրլար կէօրիւպ կէչիրմիշ օլան աթիք ուսուլի իտարէյերի տէվիրիպ անլերին եէրինէ կէչէն հէր կէնճ հիւքիւմէթլեր կիպի, թապիի գուսուրլարտան խալի օլմատը։

Ֆրանսանընն թա եանընպաշընտա պուլունան ինկիլթէրրա, թամ 620 սէնէէէն պէրու չու եա պու սուրէթլէ պէր ումում գամարասընա, եախօտ մէպուսան մէճլիսինէ մալիք պուլունուպ, 240 սէնէէէն պէրու տախի քեամիլէն մէճլիսը մէզքիւր մարիֆէթի իլէ իտարէ օլունընդը հալտէ, տահա տիւնքի կիւն իտարէյի տէվլէթի քէնտի էլինէ ալմըշ օլան Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթի, վէ մէզքիւր ճիւմհուրիյէթտէն թէչէլիւիտ իտէն վիւքէլասը վէ մէպուսան մէճլիսի, հէր հալտէ, քէնտի գօնշուլարընընն իքթիտար տէրքճէճինէ վարամազլար իտի։

Ֆագաթ Ֆրանսա էհալիսի պուէֆքեարտա օլմալը, տիւնքի չըբաղընը, գըրգ սէնէլիք ուսթաաընը տա պաթրըրաճաղընը մէմուլ իթմէքտէ իտի։ վէ քէնտի իւմիտլերինին քեամիլէն պաշա չըգամասընը օլտուղընը կէօրէրէք, թապիի պէր կիրկիրլիք հիսս իյլէմէյէ պաշլամըշ իտի։

Ֆրանսա էհալիսի, ճիւմհուրիյէթ մաքինասընտա պէր գուսուր եէր պուլունտըղընը հիսս իտէյօր։ ֆագաթ գուսուր եէրին հանկըսը օլտուղընը կէօրէմէյօր։ անճագ, մաքինատան վաղ կէչմէք տէ իսթէմէգ։ անըն արատըղը, չալըշըղը, կէօղթլէտիյի եէր, մաքինանընն եալընընը գուսուր թարաֆը տըր։

Ֆրանսա, քէնտի պիւթիւն թէպտիլը հալլերի։ վէ ուսուլը իտարէ թէպտտիւլլերի իլէ պիրլիքտէ, երինէ տինտար վէ իգոնոմիսթ պէր միլլէթ գալմըշ տըր։

Բարիզ։ Լիոն։ Մարսիլեա վէ պէր գաչ էմայլէրի հէր նէ տախի օլմուշ օլաար, մէմալիքին գըթաի քիւլիսինտէ պուլունան էհալի, երինէ օ տինտար վէ օ իգոնոմիսթ Ֆրանսըզ տըր։

Ինկիլթէրրա բարլամէնթօսու վէ վիւքէլասը, քէնտի թէճրիւպէքարլըգարը վէ ուսթաալըգլարը սայէսինտէ։ էհալինին էքսէրիյէթինի բէք ալէա սուրէթտէ գուլլանմանընն եօլունու պիլիյօրլար։

Ֆագաթ Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթի վիւքէլալարը վէ մէպուսալարը, քէնտի էօղլերինի, մէճլիս գուրտուգլարը Բարիզ չէհրինտէն վէ էմսալլերինտէն էօթէլլերէ կէզտիրմէյիպ, գիյատ պէր Բարիզի վէ Լիոնը կիպի հարէքէթ իթմէք իսթէտիյէր նէթէքիմ ումում Ֆրանսայը կիպի։

Բարազլըգա գարշը էսէն հէր նէվի բիւզկեարա գարշը եէլբագէ սալլայարագ։, տինտար Ֆրանսըզլարընը վէ բարազ թագըմընընն ճատավէթինի քէնտի իւզէրլէրինէ տավէթ իթտիլեր։

Ֆրանսըզլարընը թապիաթընը բէք ալէա տէրս իյլէմիշ օլան Իւչիւնճի Նաբօլէոն պէօյլէ եարամմըշ իտի։

Բէզալիք Ֆրանսըզ էհալիսինին իգոնոմիյա բէք մայիլ օլտուղը տէրքեար պուլունմագտա իլքն։ պէր թագըմ իսրաֆլար իլէ Ֆրանսա պիւտճէսինին Նաբօլէոն տէվրինի տախի բէք չօգ պասթըրմըշ օլմասը էհալինին կիրկինլիյինի արթըրտը։ վէ ալէլ խուսուս։ մէմուլ օլունան նէթիճէլերի հուսուսլէ կէթիրէմէյէն թօնքին սէֆէրի վէ էմսալլերի։ էհալինին իւզերինէ եիւքլէնէն վերկիյի տահա գիյատ աղըրլաշըրտըղընտան։ վէ Տիւսուը Ումումիյէնին ասլա էմալի կէօրիւմէմիշ տէրէճէտէ գապարմասընտան մէգքիւր կիրկիրլիք։ տէրէճէյի Նիհայէլերէ կէլտի։

Ճիւմհուրիյէթին խասիմլերի իչիւն, պունլար նէ՞ ալէա պէր ֆուրսաթա սէրմայէ օլապիլէճէքլեր իտի։

Էկէր Զին մուհարեպէսի բարլագ պէր նէթիճէտէ գարար գըլսա։ վէ իլա իլա Ալէմանիայա թէէտիյէ օլունան միւեարլարընը պէր գրսմը։ ճիւղի պէր գրսմը օլսուն Զինլիլերէ թազմին իթտիրիսէ իտի։ պունլարընը քեամֆիէսի տէ էօրթիւլիւր իտի։

Ֆագաթ ինսաֆսըզ Զինլիլեր։ գօլայընգլա եէնիլմէմէյէ ինատ իթտիքլերինտէն։ ճիւմհուրիյէթ վիւքէլալարընընն պաշը պէլատան գուրթուլամատը։ վէ մահուտ Բօյֆօրլար կիպի։ եալընընը խասիմ օլմագ իչիւն բաքիպ օլան էհլի ըրզ մուհարրիրլէր։ թօնքին սէֆէրինէ սէպէպ օլան Մ. Ֆիլ Ֆէրրինին պաշը էօսիլմէսինի թալէպ իտէճէք տէրէճէլէրտէ ճիւմհուրիյէթբէրվէրլիք վէ վաթանբէրվէրլիք իպրազընա ճիւրաթ իտիպ, ճիւմհուրիյէթին խասիմլերինէ զիլլեր թագընտրրտրլար։

Էլհասըլ։ Ֆրանսա էհալիսինին էքսէրիյէթի։ իտարէի ճիւմհուրիյէ ուսուլինին բէք պէօյիւք չէյլէր պէքլէմէքտէ իքէն։ վագա իւմիտլերինին չօղու եէրինի պուլամատը վէ պունուն իչիւն պիր կիրկինլիք հիսս իթմէքտէ իսէ տէ։ պու կիրկինլիք։ իտարէի ճիւմհուրիյէ ուսուլինէ գարշը տէյիլ տիր։ իլա իտարէի ճիւմհուրիյէ պաշընտա պուլունմըշ օլանլարա գարշը տըր։

Ճիւմհուրիյէթէ խասիմ պուլունանլարընն էլտէ իթթիքլերի ինթիխապ մուվաֆֆագըյէթլերի տէ էհալինին թապիի սօսիգ թավրընտան հուսուլէ կէլտի։ վէ տէյիլ քի ճիւմհուրիյէթ ուսուլինին թէրք իտիպ էսքի գրալըգլար վէ իլա իլա իմբէրաթօրլուգ խանէսինին գաբուսունու էլէ ալմագ իչիւն։

(Պոգբը բաղբ էրնէ)

Սօն բասթա իլէ ալընան Էվրօբա կազէթալարը Ֆրանսա ինթիխապալարը հագգընտա պալատէքի պէնտը մախսուսըմըզը մուսատարգ պէրվէհէը զիր պազը միւթալէաթ պէյան իթմէյէր տիր։

Օրլեան խանէտանընտան օլան Բըրբէնսլերին միւրէվվիճը էքքէարը օլան Սէնտ կազէթասը՝ ինթիխապաթը ուսումիյէ նէթիճէսի իւզերինէ պէր վէճճը աթի խտարէի քէչամ էյլէյօր։

«Ինթիխապալարտա մուհաֆազաքարլարընն զալէպէսի ճիւմհուրիյէթ խայրը օլուպ օլմայաճաղը՝ էրպապը ճիւմհուրտան օլան պազը Բարիզ կազէթալարընընտա տա սիւվալ օլունմագտա տըր։

«Անլէրին գավլինճէ, ինթիխապաթը ումումիյէ ճիւմհուրիյէթէ խայրը օլամամըշ տըր։ Պիզ իսէ, պայդա պէր սիւվալ իտէրիզ։

«Ինթիխապաթը ումումիյէ Ֆրանսայա խայրը՝ մը տըր։ Էվվէթ խայրը տըր։ զիրա 4 սէնէէէն պէրու Ֆրանսա մէսալիհը ումումիյէսի սուի իտարէյէ տիւչարը օլմուշ իտի։ 1881տէ ինթիխապ օլունան էքսէրիյէթ՝ իսրաֆաթը մալիյէ վէ միճաատէաթը մէզհէպիյէ վէ տիյարը պահէտէ սէրսէրիլիք բօլթիգասընը իճրա իթմէքտէ իտի։ Եէնի ինթիխապ օլունան էքսէրիյէթ եանի մուհաֆազաքարար գէվգէլմէմուշ մուվաֆֆագ օլմուշլար։ վէ տիկէր թարաֆտան էֆքէարը միւբրիթէ երպապը՝ ինթիխապալարտա թէքէսսիւր իթմիշլեր տիր։ Պինապէրին Ֆրանսատա միւազէնէի սիսսիյէ՝ թէզայիւր էյլէմիշ տիր։ Սօլ թարաֆրն վասաթ վէ իֆրաթ գըսմլարը իթթիֆագ իտէմէտիքլերի հալտէ, գապինէ՝ Սաղ վէ Սօլ թարաֆլարընը իգնա իտէմէյլեճէկինտէն, պագասը միւշքիլ օլաճագ տըր։ Սօլ թարաֆրն վասաթ վէ իֆրաթ գըսմլարը՝ իթթիֆագ իտէճէքլէ՞ մի, իտէ՞մէյէճէքլեր մի։ Իշքէ հալը հաղրընն էհէմմիյէթի պումատտէտ օլտուղընտան։ Բարիզտէ պուլունտուղը մմուտտէթտէ, պունա աթֆը տըգգաթ իտէճէյիմ։ Շիմտիյէ գատար Էվրօբա՝ Ֆրանսա ճիւմհուրը իլէ միւնասէպաթը հասէնէտէ պուլունտը, ֆագաթ էֆքէարը միւքրիթէ երպապը՝ ճիւմհուրիյէթին ըէէսը իտարէսինէ կէչտիքլերի հալտէ, Էվրօբանընն անլեր իլէ մուվաֆֆագաթը միւմքին օլամայաճագ տըր։ Մուհաֆազաքարլար՝ պու տէֆքքի ղալէպէլերինի Ֆրանսանընն մէնֆիի սահիհէսի իչիւն իսթիմլ ինթիքլերի հալտէ, Էվրօբա իլէ Ֆրանսա պէյնինտէ ճէրէյան իտէն միւնասէպաթ պէր գաթ տահա իսլահ օլունուր իսէ տէ, մուհաֆազաքարլար՝ թէէսսիւս իտէն հալը հաղրը թաս-

---

ԳԸՂԶԼ ՍԻՀՐՊԱԶ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Գըղզալ սիհրպազ գապիլէ Սիմոն Բայմոն իլէ Մարինէթ ախզ ու կիրիֆթ օլունուր օլունմազ, թահզըգաթա միւպաչէրէթ օլունարագ, Սիմոն հէր չէյի թէմամըյլա իգրար իթտիքաէն սօնրա, քէնտիի ճինայէթլերին իճրասը զըմնընտա գատէրին թային իթմիշ օլարընը ատի պէր ալէթ գապիլինտէն պուլունտըը ճիհէթլէ, վուգու պուլան ճինայաթտան տօլայը պէր կէօնա մէսուլ թուութուլմայաճաղընը վէ չու իտտասընը Լանթէրն սօգաղընտաքի խանէսինտէ Գօնթէսին կէօրմիւշ օլընընը բուլայը թէքիսիր իթմիշ օլմասը իւզերինէ թէէսիս իթտիյինի պէյան էյլէտի։

Մարինէթ իսէ աղլայա աղլայա եէէս վէ խէլէճանը գալպ ալամէթլերի կէօսթէրէրէք, պիլտիյինի հիքեայէ վէ պաչլըճա չօճուղընն տօղմասը ագըպինտէ, պէր ալթուն խաչ գըղտրրարագ չօճուղընն գօլու իւզերինէ Լագթանընն իթմիշ օլընընը իշարէթի մուֆասսալ սուրէթտէ պէյան էյլէտի։

Օլէնբ քեամիլէն ինքեար թարաֆընը իլթիզամ իլէ մէրգումանընն քեաֆիէսինին քէնտի տուչմէնլերի օլտուգլարընը, վէ քէնտիսինի մահվ իթմէք մագսատրյա իթթիֆագ իթմիշ պուլընտըգլարընը իտտասա էյլէտի։

Սէն-Մէքզան սէօղ սէօյլէմէմէքտէ վէ ճէվապ վէրմէմէքտէ ըսրար իլէ։

—Մատամ քի պէնի էլէ կէչիրմիշսինիզ, տահա նէ՞ իսթէրսինիզ, քէսին քէլլէմի վէսսէլամ, —տէր իտի։

Սէն-Մէքզանա հէր տիւրլու թաղէդաթ իճրա օլունմագտա իտի իսէ տէ, ճէսարէթի էլտէն պըրագմալարագ, չիքեայէթ իթմէքսիզին վէ պիր ահ պիլէ չէքմէքսիզին հէր չէյէ թէհամմիւլ իտէր վէ երինէ սիւվալէրէ ճէվապ վերմէքտէն իճթինապ իտէր իտի։

Հէր նէ գատար պաչլըճա մաղնուն օլան Մարքի տը Սէն-Մէքզան վէ Մատամ Օլէնբ տը Շավինեի՝ պիրիսի սիւքութ վէ տիկէրի ինքեար թարաֆընը իլթիզամ իթտիքլերի հալտէ տախի հագիգաթը հալ մէյտանա չըգմըշ իսէ տէ, մէհաքիմ ճէրիտելլերինտէ Մարտի տը Սէն-Մեուլան մահատեմոն նասմըյլա եատ իտրմէքտէ օլան պու մէչհուր տավա հէնուզ քեամիլէն խիթամ բէպիր օլմամըշ իտի։

Պու տավայը բարլամէնթէ արզ իթմէք իւզրէ, Լագթանընն էլէ կէչիրիլմէսինէ ինթիզար իտրմէքտէ իտի։

Իքի այ միւրուրինտէն սօնրա, քէթխիւտայը սապրգ Լագթանս ախզ օլունարագ, պօղաղընա իր պաղը օլաբը հալտէ, Գլէրմօնա կէօնտէրիլտիյինի միւպէյին Բարիս բօլիս իտարէսինտէն պիր խապէր վարիտ օլարագ, պու խապէրի միւթէագբպէն, Լագթանս տախի իւսթիւ պաչը բարչա բարչա սէթիլ վէ բէրիչան պիր հալտէ Գլէրմօնա կէթիրիլտի։

Լագթանս՝ խարամ օլարագ գաղանմըշ օլաբը ագչէյի սօն հապպէսինէ գատար աչիֆթէլէր իլէ գումարխանէլէրտէ սարթ ու իսթիհլաք իթմիշ, վէ սէֆալէթինին տրբէճէի նիհայէսինէ տիւշմիւշ իտի։

Սիմոն Բայմոն վէ քէնտիսինին պիր վագբթ մաչուգէսի օլան Մարինէթ միսիլու հիչ պիր չէյ քէթմ իթմէքսիզին Լագթանս տախի հէր չէյի իգրար վէ իթիրաֆ իտիպ, եալընըզ Մարքի տը Սէն-Մէքզանընն էվամիր վէ թէնպիհաթը մուխալիֆինտէ օլարագ, Գօնթէսին չօճուղընը գուրթարմըշ օլմասընը մագսատ իթիրազ վէ մէտհատ օլարագ պասթ ու պէյան իթմէքտէ պուլընտը։

Զօճուղընն նէ օլտուղընա տաիր վագը օլան սիւվալէ ճէվապպէն Լագարընն իֆտաէսի մուճիպինճէ, Լագթանս տախի չօճուղընն չինկեանէ Մարկարիթա-յա թէսլիմ օլունտըղընը վէ մէրգումէնին կիւնիւն պիրինտէ չօճուղու ալըպ ֆիրար էյլէտիկինի, վէ չու ֆիրարընընն սէպէպ վէ հիքմէթի անլաշըլմամըշ օլտըղընը թաֆսիլ էյլէտի։

Նիհայէթ Լագթանսընն իֆտաաթը վագբասընտան թահզըգաթա նէթիճէ վերիւերէք, քէպֆիյէթ բարլամէնթօյա արզ օլունտը։

Եէվմը մէզքիւրտէ Օվերնեը վիլայէթինին քեաֆիֆէի ասըլզատէկեանը, բարլամէնթօ տաիրէսինէ կէլմիշ, վէ հէր քէս նազարը տըգգաթընը պու տէհլէթլի վէ էհէմմիյէթլի վագաա իւզերինէ հասր էյլէմիշ իտի։

Գօնթէս տը Բահօնընն չէքմիշ օլաբը թարիֆի նազասլի մէգահիմ վէ ճէֆֆանընն թաֆսիլաթը ումում էհալիյէ սիրայէթ իթմիշ, վէ հէր քէստէ Գօնթէս հագգընտա պիր թէվէճճիհ բէյտա օլմուշ իտի։

Գէյն էլ էհալի պու պապտէ օ տէրէճէ հըրս ու զաղապ վագը իտի քի, նանյարընն էլտէ իթթիքլերի ինթիխապ մուվաֆֆագըյէթլերի տէ էհալինին թապիի սօսիգ թավրընտան հուսուլէ կէլտի։ վէ տէյիլ քի ճիւմհուրիյէթ ուսուլինին թէրք իտիպ էսքի գրալըգլար վէ իլա իլա իմբէրաթօրլուգ խանէսինին գաբուսունու էլէ ալմագ իչիւն։

(Պոգբը բաղբ էրնէ)

Սօն բասթա իլէ ալընան Էվրօբա կազէթալարը Ֆրանսա ինթիխապալարը հագգընտա պալատէքի պէնտը մախսուսըմըզը մուսատարգ պէրվէհէը զիր պազը միւթալէաթ պէյան իթմէյէր տիր։

Օրլեան խանէտանընտան օլան Բըրբէնսլերին միւրէվվիճը էքքէարը օլան Սէնտ կազէթասը՝ ինթիխապաթը ումումիյէ նէթիճէսի իւզերինէ պէր վէճճը աթի խտարէի քէչամ էյլէյօր։

«Ինթիխապալարտա մուհաֆազաքարլարընն զալէպէսի ճիւմհուրիյէթ խայրը օլուպ օլմայաճաղը՝ էրպապը ճիւմհուրտան օլան պազը Բարիզ կազէթալարընընտա տա սիւվալ օլունմագտա տըր։

«Անլէրին գավլինճէ, ինթիխապաթը ումումիյէ ճիւմհուրիյէթէ խայրը օլամամըշ տըր։ Պիզ իսէ, պայդա պէր սիւվալ իտէրիզ։

«Ինթիխապաթը ումումիյէ Ֆրանսայա խայրը՝ մը տըր։ Էվվէթ խայրը տըր։ զիրա 4 սէնէէէն պէրու Ֆրանսա մէսալիհը ումումիյէսի սուի իտարէյէ տիւչարը օլմուշ իտի։ 1881տէ ինթիխապ օլունան էքսէրիյէթ՝ իսրաֆաթը մալիյէ վէ միճաատէաթը մէզհէպիյէ վէ տիյարը պահէտէ սէրսէրիլիք բօլթիգասընը իճրա իթմէքտէ իտի։ Եէնի ինթիխապ օլունան էքսէրիյէթ եանի մուհաֆազաքարլար գէվգէլմէմուշ մուվաֆֆագ օլմուշլար։ վէ տիկէր թարաֆտան էֆքէարը միւբրիթէ երպապը՝ ինթիխապալարտա թէքէսսիւր իթմիշլեր տիր։ Պինապէրին Ֆրանսատա միւազէնէի սիսսիյէ՝ թէզայիւր էյլէմիշ տիր։ Սօլ թարաֆրն վասաթ վէ իֆրաթ գըսմլարը իթթիֆագ իտէճէքլէ՞ մի, իտէ՞մէյէճէքլեր մի։ Իշքէ հալը հաղրընն էհէմմիյէթի պումատտէտ օլտուղընտան։ Բարիզտէ պուլունտուղը մմուտտէթտէ, պունա աթֆը տըգգաթ իտէճէյիմ։ Շիմտիյէ գատար Էվրօբա՝ Ֆրանսա ճիւմհուրը իլէ միւնասէպաթը հասէնէտէ պուլունտը, ֆագաթ էֆքէարը միւքրիթէ երպապը՝ ճիւմհուրիյէթին ըէէսը իտարէսինէ կէչտիքլերի հալտէ, Էվրօբանընն անլեր իլէ մուվաֆֆագաթը միւմքին օլամայաճագ տըր։ Մուհաֆազաքարլար՝ պու տէֆքքի ղալէպէլերինի Ֆրանսանընն մէնֆիի սահիհէսի իչիւն իսթիմլ ինթիքլերի հալտէ, Էվրօբա իլէ Ֆրանսա պէյնինտէ ճէրէյան իտէն միւնասէպաթ պիր գաթ տահա իսլահ օլունուր իսէ տէ, մուհաֆազաքարլար՝ թէէսսիւս իտէն հալը հաղրը թաս-

---

Մատամ Օլէնբ տը Շավինեի՝ պիրիսի սիւքութ վէ տիկէրի ինքեար թարաֆընը իլթիզամ իթտիքլերի հալտէ տախի հագիգաթը հալ մէյտանա չըգմըշ իսէ տէ, մէհաքիմ ճէրիտելլերինտէ Մարտի տը Սէն-Մեուլան մահատեմոն նասմըյլա եատ իտրմէքտէ օլան պու մէչհուր տավա հէնուզ քեամիլէն խիթամ բէպիր օլմամըշ իտի։

Պու տավայը բարլամէնթէ արզ իթմէք իւզրէ, Լագթանընն էլէ կէչիրիլմէսինէ ինթիզար իտրմէքտէ իտի։

Իքի այ միւրուրինտէն սօնրա, քէթխիւտայը սապրգ Լագթանս ախզ օլունարագ, պօղաղընա իր պաղը օլաբը հալտէ, Գլէրմօնա կէօնտէրիլտիյինի միւպէյին Բարիս բօլիս իտարէսինտէն պիր խապէր վարիտ օլարագ, պու խապէրի միւթէագբպէն, Լագթանս տախի իւսթիւ պաչը բարչա բարչա սէթիլ վէ բէրիչան պիր հալտէ Գլէրմօնա կէթիրիլտի։

Լագթանս՝ խարամ օլարագ գաղանմըշ օլաբը ագչէյի սօն հապպէսինէ գատար աչիֆթէլէր իլէ գումարխանէլէրտէ սարթ ու իսթիհլաք իթմիշ, վէ սէֆալէթինին տրբէճէի նիհայէսինէ տիւշմիւշ իտի։

Սիմոն Բայմոն վէ քէնտիսինին պիր վագբթ մաչուգէսի օլան Մարինէթ միսիլու հիչ պիր չէյ քէթմ իթմէքսիզին Լագթանս տախի հէր չէյի իգրար վէ իթիրաֆ իտիպ, եալընըզ Մարքի տը Սէն-Մէքզանընն էվամիր վէ թէնպիհաթը մուխալիֆինտէ օլարագ, Գօնթէսին չօճուղընը գուրթարմըշ օլմասընը մագսատ իթիրազ վէ մէտհատ օլարագ պասթ ու պէյան իթմէքտէ պուլընտը։

Զօճուղընն նէ օլտուղընա տաիր վագը օլան սիւվալէ ճէվապպէն Լագարընն իֆտաէսի մուճիպինճէ, Լագթանս տախի չօճուղընն չինկեանէ Մարկարիթա-յա թէսլիմ օլունտըղընը վէ մէրգումէնին կիւնիւն պիրինտէ չօճուղու ալըպ ֆիրար էյլէտիկինի, վէ չու ֆիրարընընն սէպէպ վէ հիքմէթի անլաշըլմամըշ օլտըղընը թաֆսիլ էյլէտի։

Նիհայէթ Լագթանսընն իֆտաաթը վագբասընտան թահզըգաթա նէթիճէ վերիւերէք, քէպֆիյէթ բարլամէնթօյա արզ օլունտը։

Եէվմը մէզքիւրտէ Օվերնեը վիլայէթինին քեաֆիֆէի ասըլզատէկեանը, բարլամէնթօ տաիրէսինէ կէլմիշ, վէ հէր քէս նազարը տըգգաթընը պու տէհլէթլի վէ էհէմմիյէթլի վագաա իւզերինէ հասր էյլէմիշ իտի։

Գօնթէս տը Բահօնընն չէքմիշ օլաբը թարիֆի նազասլի մէգահիմ վէ ճէֆֆանընն թաֆսիլաթը ումում էհալիյէ սիրայէթ իթմիշ, վէ հէր քէստէ Գօնթէս հագգընտա պիր թէվէճճիհ բէյտա օլմուշ իտի։

Գէյն էլ էհալի պու պապտէ օ տէրէճէ հըրս ու զաղապ վագը իտի քի,

Սէն-Մէքզան վէ Օլէնբ վէ Սիմոն Բայմոն վէ Լագթանս վէ Լազար մահպէսատէն տիվանա գատար կէօթիւրիւլիքլերի սրբատա, էհալի իչինտէն կէչիրիլիշ օլսալար, բարչա բարչա իտիլճէճլերինէ չիւպհէ օլունմամագ իտի։

35

Էնանի մուհաքէմէտէ տինլէնիլճէք շահիտլերին ատէտի բէք չօգ օլաբընընան, մուհաքէմէ իքի կիւն տէվամ իլէ խիթամ պուլտու։

Սէն-Մէքզանընն չըպլագ այագ վէ պօյնընատա իր պաղը վէ էլլերինտէ իքիչէր լիպրալըգ մէշալէլէր օլարագ, Գլէրմօն ուլու քիլիսէսինին պէօյիւք գաբուսը էօնիւնէ կէօթիւրիւլմէսինէ, վէ օրատա խթիֆաի գուսուր իթմէսինէ, վէ մուախխարէն քէլլէսի քէսիլէրէք իտամ իտիլմէսինէ հիւքմ վերիւտի։

Այնը ճէզա տախի Լանթէրն սօգաղընտա ֆալ պագան ֆալը Սիմոն Բայմոն հագգընտա թէրթիպիպ իթտի։

Օլէնբ՝ Սիմոն Բայմոնտան զիյատ միւթէէհիմ օլաբը հալտէ, տահա խաֆիֆ ճէզայա ուղրայարագ, հուգուգը մէտէնիյէտէն ըսգաթ իտիլմէսինէ, վէ միւէպպէտէն պիր մանասթրա աթըլմասընա գարար վերիւտի։

Լազար վէ Լագթանս վէ Մարինէթ միւէպպէտէն քիւրէք ճէզասընա հիւքմ օլունտըլար։

Տիվանխանէէրին արգա թարաֆլարընա եըզըլմըշ օլան ատի էհալինին, Սէն-Մէքզան իլէ Սիմոն Բայմոնըն իտամ ճէզասընտա հաղրը պուլընանագլարընը պէյան զընընատա սալը վերտիքլերի կիւրիւլտու վէ ավագէ տիվանխանէյի էօթտիւրտիւճէ էօթտիւրմէքտէ իտի։

Հիւքմիւն իթասընտան սօնրա, Մարքի տը Սէն-Մէքզան իլէ գըղզալ սիհրպազ Սիմոն Բայմոն պիր արալըգ եան եանա կէտիքլերինտէ, սապրգ ֆալ պագան Սիմոն՝ Մարքիյէ,

—Պէնի մահվ իթտին սէն, լաքին սէնին տէ պէնիմ կիպի գատէրին էլինտէ պիր ալէթ օլմուշ իտուկինի պիլտիյիմտէն, ճանըմ ասլա սրգըլմագ, սէնին կիպի մաարուֆ վէ մէշհուր պիր զաթըն պիր ճէլլատ էլլէ էօլմէսի ճայիզ տէյիլ տիր, ալ չունու —տէյիպ Սիմոն Բայմոն Մարքինին ելինէ պիր ուֆագ չիչէ սրգըշարտը։ Մարքի եավաշճա,

—Թէչէքքիւր իտէրիմ... —տէպի։

(Ցիկ-4)

տիլ գըյամ իթտիքլէրի թագտիրատ, Ֆրանսատա շուրիշ զուհուր ի-տէհէկինտէն, եճնէպի բիճալը տէվլէթի՝ պու հալէ ֆէվգէլատէ թէրասսուտ իտէճէք տիր. զի-բա Ֆրանսա կիպի պիր միլքտէ զուհուրա կէլէն գարըշըգլըգ՝ էվրոբանէն ահվալը սիյասիէսինէ տախի թէէսիր իտէր։ Հէյիճանը հագրը՝ քէսպը սիւքիւնէթ իթտիկի հալտէ, հէր պիր թարաֆըն իհթիյաթ իւգրէ հարէքէթ իթմէսի իւմիտ օլունը։

«Մ. Թիէր «էն ագիլ օլան՝ ղալէպէ իտէր» տէմիշ տիր։»

Գէրլինտէն եազըլարընա կէօրէ, բրէնս Պիզմարգ՝ Պուլկարլարըն հարէքէթինտէն զիյատէ Ֆրանսա ահվալինէ աթթը նազարը էհթիմիյէթ էյլէմէքտէ տիր։

Բարիզտէ Ալէմանիա էյլէսի էսպագ մէշհուր գոնթ տ'Արնիմ՝ բրէնս Պիզմարգ իլէ վուգու պուլան տավասընտա, միւշարէյիհին պազը մուհարբէթթը բէսմիյէսինի նէշը էյլէմիշ իտի։

Բրէնս Պիզմարգ՝ Ֆրանսատա գըբաղըգ թէէսիս օլունտրը հալտէ, Ֆրանսա հիւքիւմէթինին էվրոբա հիւքմտարանը իլէ Ալէմանիա արէյհինէ ագտը իթթիֆագա մուվաֆֆագ օլմասը միւլահազասընա մէպնի, Ֆրանսատա միւթէտիլ պիր ճիւմհուրիյէթին պագասընը Ալէմանիա մէնաֆիի նոգթի նազարը իլէ թէրճիհ իթտիկինի մուհարբէթթը մէգքիւրէտէ պէյան էյլէմիշ իտի։

Պինապէրին Պրուն Դուրէր նամ Պէրլին կազէթասը՝ Ֆրանսա ինթիխապաթը ուժումիյէսի իւզէրինէ նէշը իթտիկի մէգալէսինտէ, Ֆրանսա ճիւմհուրընին պագասը էվրոբա սասիյինէ էլզէմ օլտուղընը, վէ գըբալըգ իտաէ օլունտրը թագտիրատ, պիր թագըմ շուրիշէր զուհուր իտէճէյինտէն, պիւթիւն էվրոբա էրպապը թիճարէթիյլէ մալիյէսինին տիւշարը էնտիշէ օլաճագլարընը սէրտ էյլէյոր։

Գրուն Ցոյտ տախի տիյոր քի, Գրալըգ թարաֆտարլարընը դալէպէտի հէնուզ գաթի ատտ օլունմադ իտէ տէ, բրէնս Պիզմարգըն գավլինճէ, Գրալըգ թարաֆտարլարը՝ դալէպէի գաթիյէյէ մազհար օլտուգլարը հալտէ, Ալէմանիայա պիր մուխթարաի ազիմէ զուհուր իտէր։ Իռապէթ օլարագ, Գրալըգ թարաֆտարլարը միւթթահրտ օլմայը՝ պիր գըսմը Օրլէան խանէտանը վէ գըսմը տիկէրի Պոնարթ ֆամիլեասը թարաֆընտա տը։»

* * *

Ֆրանսա ինթիխապաթը ուժումիյէսինտէ գրալըգ թարաֆտարլարընը էքսէրիյէթէ նահլ օլմայը իւզէրինէ, բարիզտէ իֆրաթ ճիւմհուրճլար պազը ուղղունտը հարէքէթլէրէ գըյամ իթմիշլէր տիր։

Շեօյլէ քի, պէօյիւք պիր գալապալըգ՝ Մ-ԷԷԷթիւրքիսինի չաղրըգլարը հալտէ, գրալըգ թարաֆտարը կոլ-- կազէթասընէն իտարէխանէսի բիշկեահրնա կիտէպ, «տիւշին կոլ-- վէ գահր օլսուն կոլ-- կազէթասընէն սահիպի» տէյու նիտա իթմիշլէր տիր։

Ցիկէր պիր ճէմիյէթ տախի, Մ-ԷԷԷթիւրքիսինի չաղրարագ, Պուլվար նամ ճատտէլէրտէն կէչտիկի սըրատա, բօլիս գուվվէթի քէնտիլէրինի տաղրիմըշ տըր։

Պունլարտան 500 գատար տէլիգանլըլար՝ մահուտ Էնրիոնէ կազէթասընէն իտարէխանէսի բիշկեահրնա կիտիպ, մէգքիւր կազէթանէն սահիպի օլան Մ. Բօշֆօրը ալգըշամըշլար, վէ պատէհու Պոնոյ (գավկա) նամ վարագբարէնին իտարէխանէսինէ կիտէրէք, երնէ օ նիւմայիշի թէքրար էյլէմիշլէր, վէ Ժ-Ռ-Ռ կազէթասը մուհարբիրի Սոլ թարաֆ սէրքէրտէսի Մ. Գլէմանսօյը ալգըշամըշլար, վէ Գրալըգ թարաֆտարը Ցէ-- կազէթասընէն իտարէխանէսի բիշկեահրնտա ըալըգ չալմըշլար, վէ Բէ Ժ-Ռ-Ռ իտարէխանէսի էօնիւնտէ պաղրըշմըշլար, վէ պատէհու պու սէտտալար իլէ Պուլվար նամ ճատտէլէրէ ավտէթ իթմիշլէր տիր։

Բօլիս գուվվէթի թէղրիտ օլունուպ, արպէտտա զուհուրի մէն օլունմուշ, վէ էֆքէրը միւֆրիթէ էրպապընէն չու նիւմայիշլէրի սըրֆ բաթրտրտան իպարէթ գալմըշ տըր։

ՇԱՐԳԻ ԲՈՒՄԷԼԻ
Վ Է
ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ ՀԱՏԻՍԷՍԻ

Վիէննատա նէշը օլունան Նոյտ Ֆրոյ Բրէմ կազէթասընէն մուհարիրլէրինտէն պիրի՝ Պալգան ահվալինէ տաիր պիր Օսմանը տիրլօմաթը իլէ վուգու պուլան պիր միւքեալէմէսինի նէշը իթմիշ տիր։

Օսմանը տիրլօմաթը տէմիշ տիր քի,

«Բումէլիի Շարգի նիզամճամէսի հագգընտա նէ՞ սուրէթլէ մուամէլէ, վէ Պալգանլարտա ասաքիրը Շահանէ իգամէսինէ տաիր տէվլէթը Օսմանլիյէնին \հագգ ու սէլահիյէթի՝ նէ՞ վէճհ իլէ իճրա օլունաճաղը չայանը տըգգաթ տըր։

«Թէհտարիճէաթը հարպիյէ մատտէսինէ կէլինճէ, պու խուսուստա տէվլէրան իտէն չայիալարը միւպալաղա օլտուպ օլմասընը պիլէմէմ։ պէնիմ մալիւմաթրա նազարէն, տէվլէթը Օսմանիյէ՝ հէր տիրլիւ ահվալէ վէ հաթթա տուէլը մուազզամանը մուվաֆֆագաթը իլէ վիլայէթէնը մալիւմտէ իատէի ասայիշ վազիֆէսինի տախի տէրէօհտէ իթմէյէ հաղրըլանը յօր։

«Սէլանիք վիլայէթինտէ մուճիպը էնտիշէ հիչ պիր սէպէպ եօք տըր։ Վիլայէթը մէգքիւրէտէ Իսլամլար էքսէրիյէթ իւզրէ օլուպ, էհալիի զայրը Միւսլիմ տախի եալընը Պուլկարլարտան իպարէթ տէյիլ տիր։ Բում վէ Ռումէլը տախի մէվճուտ օլարընտան, պունլարը մէնաֆիի սիյասիյէսի Պուլկարլարը մէնաֆիի աքսինէ տիր։

«Արնավուտլարդտա բօլիթիգա արպէտտլարը պուլունմայը, հուգուգը Սէնիյէնին մուհաֆազասընտա Արնավուտլարը դայրէթ ու ֆէտտաքերլըգընտա էմնիյէթիմիզ պէրքէմալը տըր։ Եունանիսթան՝ արասրրա եիւզ պուլմուշ պիր չօճուգ կիպի հարէքէթ էյլէր իսէ տէ, խիլաֆը չիւքրան վէ նասէզա հարէքէթ իլէ տէվլէթլէրէ զալիլ չըգարմասը մէմուլ օլունմազ։»

* * *

Թէպլըր կազէթասընէն մուխպիրի նիշտէ Սըրպիսթան ըէիսը վիւքէլասը Մ. Կարաշանին իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։ Մ. Կարաշանին՝ Սըրպիսթան հիւքիւմէթինին՝ ասքէրինի հարպ հալինէ գօյմագլա խայը ֆէտտաքերլըգ իհթիյար էյլէմէսինէ բաղմէն, Էվրօբանէն էֆքեար վէ մուդարրերաթընա մունթազէր օլաճաղընը, վէ Էվրօբանէն արզուսընարիյէթ իտէճէկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

Մ. Կարաշանին կէչէնտէ տախի պիր Ֆրանսըզ կազէթասընէն մուխպիրի իլէ վուգու պուլան միւքեալէմէսինտէ, Ալէմանիա, Ավսթրիա վէ Բուսիա պէյնինտէ իհթիֆաթը միւհիմմէ թէքէվվիւն իթտիկինի, վէ Գրէմզիէր միւլագաթընտա Բուսիա իլէ Ավսթրիա պէյնինտէ հուսուլի մէրվի օլան մուվաֆագաթընը զալիլ օլուպ իքի տէվլէթին միւպահասի միւհիմմէ իլէ մէշղուլ օլմըշլարընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Ավսթրիա խարճիյէ նէզարէթինին միւրէվվիճը էֆքեարը օլան Ֆրէդրինգլի կազէթասը՝ Մ. Կարաշանի-տա իթմիշլէր տիր։

Ֆրէդրինգլի կազէթասընէն մուխպիրի Մ. Ռոզենբիւրքիսինի չաղրարագ, Պուլվար նամ ճատտէլէրտէն կէչտիկի սըրատա, բօլիս գուվվէթի քէնտիլէրինի տաղրիմըշ տըր։

Պունլարտան 500 գատար տէլիգանլըլար՝ մահուտ Էնրիոնէ կազէթասընէն իտարէխանէսի բիշկեահրնը, մէգքիւր կազէթանէն սահիպի օլան Մ. Բօշֆօրը ալգըշամըշլար, վէ պատէհու Պոնոյ (գավկա) նամ վարագբարէնին իտարէխանէսինէ կիտէրէք, երնէ օ նիւմայիշի թէքրար էյլէմիշլէր, վէ Ժ-Ռ-Ռ կազէթասը մուհարբիրի Սոլ թարաֆ սէրքէրտէսի Մ. Գլէմանսօյը ալգըշամըշլար, վէ Գրալըգ թարաֆտարը Ցէ-- կազէթասընէն իտարէխանէսի բիշկեահրնտա ըալըգ չալմըշլար, վէ Բէ Ժ-Ռ-Ռ իտարէխանէսի էօնիւնտէ պաղրըշմըշլար, վէ պատէհու պու սէտտալար իլէ Պուլվար նամ ճատտէլէրէ ավտէթ իթմիշլէր տիր։

Բօլիս գուվվէթի թէղրիտ օլունուպ, արպէտտա զուհուրի մէն օլունմուշ, վէ էֆքեարը միւֆրիթէ էրպապընէն չու նիւմայիշլէրի սըրֆ բաթրտրտան իպարէթ գալմըշ տըր։

ՇԱՐԳԻ ԲՈՒՄԷԼԻ
Վ Է
ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ ՀԱՏԻՍԷՍԻ

Վիէննատա նէշը օլունան Նոյտ Ֆրոյ Բրէմ կազէթասընէն մուհարիրլէրինտէն պիրի՝ Պալգան ահվալինէ տաիր պիր Օսմանը տիրլօմաթը իլէ վուգու պուլան պիր միւքեալէմէսինի նէշը իթմիշ տիր։

Օսմանը տիրլօմաթը տէմիշ տիր քի,

«Բումէլիի Շարգի նիզամճամէսի հագգընտա նէ՞ սուրէթլէ մուամէլէ, վէ Պալգանլարտա ասաքիրը Շահանէ իգամէսինէ տաիր տէվլէթը Օսմանլիյէնին \հագգ ու սէլահիյէթի՝ նէ՞ վէճհ իլէ իճրա օլունաճաղը չայանը տըգգաթ տըր։

«Թէհտարիճէաթը հարպիյէ մատտէսինէ կէլինճէ, պու խուսուստա տէվլէրան իտէն չայիալարը միւպալաղա օլտուպ օլմասընը պիլէմէմ։ պէնիմ մալիւմաթրա նազարէն, տէվլէթը Օսմանիյէ՝ հէր տիրլիւ ահվալէ վէ հաթթա տուէլը մուազզամանը մուվաֆֆագաթը իլէ վիլայէթէնը մալիւմտէ իատէի ասայիշ վազիֆէսինի տախի տէրէօհտէ իթմէյէ հաղրըլանը յօր։

«Սէլանիք վիլայէթինտէ մուճիպը էնտիշէ հիչ պիր սէպէպ եօք տըր։ Վիլայէթը մէգքիւրէտէ Իսլամլար էքսէրիյէթ իւզրէ օլուպ, էհալիի զայրը Միւսլիմ տախի եալընը Պուլկարլարտան իպարէթ տէյիլ տիր։ Բում վէ Ռումէլը տախի մէվճուտ օլարընտան, պունլարը մէնաֆիի սիյասիյէսի Պուլկարլարը մէնաֆիի աքսինէ տիր։

«Արնավուտլարդտա բօլիթիգա արպէտտլարը պուլունմայը, հուգուգը Սէնիյէնին մուհաֆազասընտա Արնավուտլարը դայրէթ ու ֆէտտաքերլըգընտա էմնիյէթիմիզ պէրքէմալը տըր։ Եունանիսթան՝ արասրրա եիւզ պուլմուշ պիր չօճուգ կիպի հարէքէթ էյլէր իսէ տէ, խիլաֆը չիւքրան վէ նասէզա հարէքէթ իլէ տէվլէթլէրէ զալիլ չըգարմասը մէմուլ օլունմազ։»

* * *

Թէպլըր կազէթասընէն մուխպիրի նիշտէ Սըրպիսթան ըէիսը վիւքէլասը Մ. Կարաշանին իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։ Մ. Կարաշանին՝ Սըրպիսթան հիւքիւմէթինին՝ ասքէրինի հարպ հալինէ գօյմագլա խայը ֆէտտաքերլըգ իհթիյար էյլէմէսինէ բաղմէն, Էվրօբանէն էֆքեար վէ մուդարրերաթընա մունթազէր օլաճաղընը, վէ Էվրօբանէն արզուսընարիյէթ իտէճէկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

Մ. Կարաշանին կէչէնտէ տախի պիր Ֆրանսըզ կազէթասընէն մուխպիրի իլէ վուգու պուլան միւքեալէմէսինտէ, Ալէմանիա, Ավսթրիա վէ Բուսիա պէյնինտէ իհթիֆաթը միւհիմմէ թէքէվվիւն իթտիկինի, վէ Գրէմզիէր միւլագաթընտա Բուսիա իլէ Ավսթրիա պէյնինտէ հուսուլի մէրվի օլան մուվաֆագաթընը զալիլ օլուպ իքի տէվլէթին միւպահասի միւհիմմէ իլէ մէշղուլ օլմըշլարընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Ավսթրիա խարճիյէ նէզարէթինին միւրէվվիճը էֆքեարը օլան Ֆրէդրինգլի կազէթասը՝ Մ. Կարաշանին-տա իթմիշլէր տիր։

Ֆրէդրինգլի կազէթասընէն մուխպիրի Մ. Ռոզենբիւրքիսինի չաղրարագ, Պուլվար նամ ճատտէլէրտէն կէչտիկի սըրատա, բօլիս գուվվէթի քէնտիլէրինի տաղրիմըշ տըր։

Պունլարտան 500 գատար տէլիգանլըլար՝ մահուտ Էնրիոնէ կազէթասընէն իտարէխանէսի բիշկեահրնը, մէգքիւր կազէթանէն սահիպի օլան Մ. Բօշֆօրը ալգըշամըշլար, վէ պատէհու Պոնոյ (գավկա) նամ վարագբարէնին իտարէխանէսինէ կիտէրէք, երնէ օ նիւմայիշի թէքրար էյլէմիշլէր, վէ Ժ-Ռ-Ռ կազէթասը մուհարբիրի Սոլ թարաֆ սէրքէրտէսի Մ. Գլէմանսօյը ալգըշամըշլար, վէ Գրալըգ թարաֆտարը Ցէ-- կազէթասընէն իտարէխանէսի բիշկեահրնտա ըալըգ չալմըշլար, վէ Բէ Ժ-Ռ-Ռ իտարէխանէսի էօնիւնտէ պաղրըշմըշլար, վէ պատէհու պու սէտտալար իլէ Պուլվար նամ ճատտէլէրէ ավտէթ իթմիշլէր տիր։

Բօլիս գուվվէթի թէղրիտ օլունուպ, արպէտտա զուհուրի մէն օլունմուշ, վէ էֆքեարը միւֆրիթէ էրպապընէն չու նիւմայիշլէրի սըրֆ բաթրտրտան իպարէթ գալմըշ տըր։

Ցիկէր պիր ճէմիյէթ տախի, Մ-ԷԷԷթիւրքիսինի չաղրարագ, Պուլվար նամ ճատտէլէրտէն կէչտիկի սըրատա, բօլիս գուվվէթի քէնտիլէրինի տաղրիմըշ տըր։

* * *

Աթինատան վիւրուտ իտէն խուսուսի թէլէկրաֆլարա կէօրէ, եարընքի բազար կիւնիւ Աթինատա պէօյիւք պիր միթինկ ագտ օլընըպ, պունտա հէր ֆրրգա թարաֆտարլարը հաղրը պուլունարագ, պէօյլէ պիր սըրատա իթթիհատ իտէճէքլէր իմիշ։

Իշպու իճթիմատան մագսատ՝ Շարգի Բումէլիինին հալը սապրգընա գէրէ մըգտարը խալէլ կէթիրիլմէյիպ թէմամը իլէ իատէսինի վէ Պէրլին ահնամէսինին մուհաֆազասի ահքեամընը, վէ զէմանը աթտէ Պուլկար հատիսէսի միսիլու վագասարընը մէնը զուհուրը իչիւն թէտապիրը մուգթազիյէ իթթիխազ օլընմասընը թալէպ իթմէք իմիշ։

* * *

Էտիրնէտէն եազրլան պիր մէքթուպա կէօրէ, 2սի Պուլկար թօրճու ասքէրինտէն վէ 1ի եէնի թօրլանըլան Պուլկար բէտիֆինտէն 3նէֆէր իսլամ Շարգի Բումէլիտէ Հարմանլըտա պուլունան Պուլկար ասասքիրի միյանընտա պուլընարգլարը հալտէ, Էտիրնէ վիլայէթինէ կէչէրէք Օսմանը սիւվարի գօյունա տէխալէթ վէ իլթիճա իթտիքլէրինտէն, պունլար կէչէն սալը ագշամը Էտիրնէյէ կէթիրիլմիշլէր տիր։

Մէրգուման՝ էկէր պիր թիֆէնք բաթլայաճագ օլուր իսէ, Պուլկար ասասքիրի միյանընտա պուլունան իսլամ ասասքիրինին տին գարնտաշլարընա վէ ալէյհուսուս մէթպուրը ագտէսլերի օլան Բատիշահընընը էֆֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին ասասքիրինէ գարշը իսթիմալը սիլահ իթմէյէրի նագապիլ օլուպ, ճիւմլէսինին տախի ֆիրար իլէ Օսմանը օրտուսընա տէխալէթ իտէճէքլէրինի, վէ էլէէվմ Մուսթաֆա բաշա գարշըսընտա 12000 քիշիլիք պիր Պուլկար օրտուսը պուլընտրընը, վէ մուգատտէմա մէմուրիյէթլէրինտէն իսթիֆա իթմիշ օլան Ռուս զապթանընընը քեամիլէն Ռուսիայա ավտէթ իտիւպ, պունլարտան շիմտի օրալարտա հիչ պիր զապիթ գալմատընը, վէ քէնտիլէրինին Պուլկարիսթանտան 20 թօր իլէ կէլիպ, պու թօրլարան 6ընընը Ֆիլիպէ վէ 2սինին Պուրկաղ ճիհէթլէրինէ կէօնտէրիլէրէք, գուսուր 12սինին քէնտիլէրի իլէ պէրաբէր Հարմանը ճիհէթինէ կէյտիկինի սէօյլէմիշլէր տիր։

Եինէ մէքթուպը մէգքիւրտէ պէյան օլընտրընա կէօրէ, Բօտօպ տաղլարը Միւսլիմանլարը՝ Պուլկարլար թարաֆընտան մէմէքէթլէրինէ պիր կէօնա սարգընթրընը վուգու պուլուր, վէ եախսա սուրէթը իթթահթլարընը թէքլիֆ իթմէք իւզրէ եանլարընա պիր մէպուս կէլիր իսէ, մէպուսլարընը իտաէ օլընմայաճաղընտան պաշգա յէմմէքէթլէրինէ պիր հարէքէթը թէճավուզկյէ վուգուզ հալինտէ տախի քեամիլէն Ֆիլիպէ իւզէրինէ եիւրիյիւպ չէհրը մէգքիւրը եագրպ երգաճագլարընը Պուլկարլարտա գաթիէն իխթար իթմիշլէր տիր։

Սահիպը մէքթուպ՝ Ֆիլիպէ իւզէրինէ իճրա օլունաճագ եօյլէ պիր հիւճիւմտէ, 30000 Բտօթ պէհատրը պուլունապիլէճէյինի, վէ շիմտի պունլարընը՝ մէմէքէթլէրինին հուտուտուրընը քէնտի գարաղօլլարը վասէթասը իլէ մուհաֆազա իթմէքտէ վէ ուժումէն սուրէթը միւքէմմէլէտէ թէսհիլաթ վէ թէճհիզաթա սարֆը իգտամ իթմէքտէ օլտուգլարընը պէյան իտէյօր։

* * *

Էվրօբատա Պուլկարլարը ավագաթլըղընը տէբէօհտէ իտէն վէ կէչէն սէնէ Մակեդոնիա հագգընտա նէշը էյլէտիլի եալանլար իլէ քէսպը չէօհրէթ էյլէյէն Պէլճիգալը Մ. Էմիլ Լավըլէյ՝ պու քէրրէ իթթիհատ մատտէսինի միւտաֆասյա գըյամ էյլէմիշ, վէ պու պապատէ Լոնտրատա նէշը օլունան Բէլ Մէլ Գազէտէ պիր պէնտը մախսուս նէշը իթմիշ տիր։

Մէրգումըն գավլինճէ, Պուլկարիսթանըն իւքի բաշյա թագսիմի միւթէվէֆա Լօրտ Պիգընսֆիլտին խաթալարընտան պիրի իմիշ, գիրա ճողրաֆիա վէ իլմը ահվալը ագամ՝ իգթիսասընճա Պուլկարիսթանըն թագսիմի՝ մուվաֆրգը մասլահաթ օլամագ իմիշ։

* * *

Պուլկար հատիսէսինին իմարը մէմալիքէ մուճիպ օլալ ղը պիրինճի սուրի նէթիյճէ վէ մազարրաթ՝ պու քէրրէ պաշ կէօսթէրտի։ Իլթիճագ տէմիր եօլլարընն ինշասը իչիւն հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ ագտը մուգավէլէ իթմիշ օլան Օսմանը Պանգասը ճէմիյէթի՝ իչէ միւպաշէրէթ իտուպ ամէլիյաթը իպթիտայիէ իլէ մէշղուլ պուլընմագտա իքէն, Պալգան չէպիճէղիրէսի վուգուաթը զուհուր իտինճէ թաթիը ամէլիյաթա մէճպուր օլմուշ, վէ իհթիմալ քի Շարգի Բումէլի հատիսէսի սէպէպիյէ մուգավէլէի մէգքիւրէ տախի ֆէսխ օլմուշ տըր։

* * *

Բարիզին մալիւմաթը մէվսուգէ ալան մէհաֆիլինտէ զանն օլունընընա կէօրէ, Բուսիա իլէ Ալէմանիա՝ Սըրպիսթանա արազիճէ միւքեաֆաթ վէրիլմէք խուսուսընա մուխալէթթի կէօսթէրմէքտէ իմիշլէր իսէ տէ, Ալսթրիա՝ Սըրպիսթանըն մէմնուն իտիլմէսի ճիհէթինի իլթիզամ իթմէքտէ իմիշ։

Եինէ մէհաֆիլը մէգքիւրէտէ զանն օլունընընա կէօրէ, Պապը Ալի՝ տէվլէթլէրին մուվաֆագաթըյա իճրաա մուամէլէ իտէճէք տիր։

ԷՎՐՕԲԱ ՇԸՄԷՆՏՐԻԼԷՐԻ

Ալսթրիա թիճարէթ նէզարէթինին սթաթիսթիգ տաիրէսի՝ էվրագը բէսմիյէ վասէթասը յա Էվրօբա տէմիր եօլլարընն պիրինճի սթաթիսթիգ ճէտվէլինի պէթթանզիմ, պունտան պիր գաչ կիւն ագտէմ վիէննատա նէշը ու իլան իթմիշ տիր։ Մէգքիւր սթաթիսթիգ Ֆրանսըզ վէ Ալէման լիսանլարը իւզրէ մուհարրէր պէօյիւք պիր ճիլտ քիթապ օլուպ, քիթապը մէգքիւր՝ էվրօբատա 128775 քիլօմէթրօ ուզունլըղընտա 342 ատէտ տէմիր եօլ հագգընտա մալիւմաթը սթաթիսթիգիյէի հավի պունլմագտա, պու մէգքիւր տէմիր եօլլարտան պէհէրինին 1882 սէնէսինէ գատար վագը օլան թէէսիս վէ իշլէթմէ վէ ահվալը մալիյէսինէ միւթեալիգ պիլճիւմէ մէսալիտէն սուրէթը մուֆասսալէտէ պահս իթմէքտէ տիր։

1882 սէնէսի նիհայէթինտէ, մէվճուտ տէմիր եօլլարը թէքմիլ ուզունլըղը 177032 քիլօմէթրօտան իպարէթ օլտըղը՝ մէնապիի սարէտէն մալիւմ օլմուշ օլմազլա, պու հալտէ պալատէ զիքր օլընան սթաթիսթիգ ճէտվէլի՝ մէվճուտ տէմիր եօլլարը պիր բուպընը չամիլ օլմատը, վէ խուսուսը հազրէնին եաընը տէօրթտէ իւչիւ հագգընտա իթթահ մալիւմաթ էյլէտիկի անլաշըլմագտա տըր։ Իշպու գուսուրը սէպկպի էսէրը մէգքիւրը մուգատտէմէսինտէ իլղահ իտիլմիշ օլուպ, իլղահաթը մէգքիւրէյէ կէօրէ, սոն իւչ սէնէ հագգընտա քեաֆֆէի տէմիր եօլլար իտարէյէրինտէն ախտը մալիւմաթ իթմէք մուհալ օլմուշ տըր։

Իշպու գուսուրը նէվենմա իքմալ իթմէք իւզրէ, Պրուքսէլ տէմիր եօլլար իտարէսի թարաֆընտան պիր գաչ կիւն ագտէմ նէշը օլունան պիր բարօրթօտան 1884 սէնէսինտէ Էվրօբատա մէվճուտ օլան տէմիր եօլլարը ուզունլըղընը միւպէյլին պիր ճէտվէլի պէր վէճհը զիյր նագլ ու տէրճ իտէրիզ։

	Քիլօմէթր
Ալէմանիա	36737
Ալսթրիա-Մաճառիսթան	21736
Թիւրքիա (Բումէլի)	1173
Պէլճիգա	4320
Պօսնա-Հէրսէք	370
Պուլկարիսթան	224
Տանիմարգա	1944
Սբանիա	8663
Ֆինլանտիա	1185
Ֆրանսա	31216
Ինկիլթէրրա վէ Իրլանտա	30514
Եունանիսթան	175
Իթալիա	9925
Լիւքսէմպուրկ	435
Նօրվէկիա	1562
Հօլանտա	2219
Բօրթուկալ	1527
Բումանիա	1602
Բուսիա	24206
Շուէտ	6600
Զուիցսէրիա	2798
Սըրպիա	——

ԼԻՍԱՆԸ ԹԻԻՐՔԻ
Վէ
ՄԱՑՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆԸ

Խմբագիր տէր,

Հաճեցէք ներկայիս անկիւն մը շնորհել Ձեր Պատ. լրագրոյն մէջ։

Պատ. լրագրոյդ 93 թուոյն մէջ Ա-բիկեան և Սարայտարեան Ցաճկաբան էֆէնտիներու միջև ծագած լեզուապայքարին շարունակութիւնը կարդացինք, յորում Աբիկեան էֆէնտիի կողմանէ պատասխանող Մեծ. Բօղուսագիրը ի մէջ այլոց կըսէր թէ Սարայտարեան էֆէնտիի բոլոր Ցաճկական գրութիւնք Հոգաբարձութեանս անդամներէն միոյն կողմանէ ծայրէ ի ծայր կը սրբագրուին, ասի լոկ զրպարտութիւն մ'է զոյս յանուն արդարութեան կուգամք հրապարակաւ յայտարարել։

Մնամք յարգանօք
ի դիմաց Հոգ. երկ. վարչ. Մայր եկեղ.

Ատենադպիր	Ատենապետ
Մ. Սեբէէոն	Մ. Կ. Նուրէէեան

1885 Հոկտ. 4
Գում—Գաբու

Ճեբէրեէ Շուրէյէ.—Հէր նէ գատար իշպու լիսանը Թիւրքի միւպահասասը պիզճէ գաբանմըշ պիր մէսէլէ իսէ տէ, պալատէքի մէքթուպ պիր մէօհրը բէսմի թահթընտա պէր հէյէթը բէսմիյէ թարաֆընտան մաթպասմըղա կէօնտէրիմիշ օլտուղընտան, մէքթուպը մէգքուրը պալատէ տէրճ իթմէյէ միւսարէաթ իթմիշիզ տիր։ Անճագ իթիրազ օլարագ էվվէլա շուրը պէյան իտէրիզ քի, մէգքիւր սթաթիսթիգ ճէտվէլի՝ 15 կիւն սոնրա կէօնտէրիմիշ օլուպ խայլիճէ կէճիքմիշ սայլըը. սանիէն՝ 93 նօմէրօլը նիւսխէմիզտէ միւնտէրիճ Մելիտոսեան էֆէնին մէքթուպընտա, Սարայտարեան էֆէնին թիւրքճէ եազընը պիլճիւմէ էվրագլար Հոգաբարձութիւն ազասընտան եալընը Մկրտիչ էֆֆենտիանտան թասհիհ իտիլմէքտէ օլտըղը պէյան օլունմըշ վէ պէօյլէ պիր չէյ թէքմիլ Հոգաբարձութիւն հէյէթինէ աթթի իտիլմէմիշ օլտըղընտան, պալատէքի ճէվապնամէ տէ թէքմիլ Հոգաբարձութիւն հէյէթի նամընա կէլմէյիպ, եալընը Թիւրքիյէ վուգուքը թամը օլան մուամիլէյէ Սերվեան Մկրտիչ էֆֆենտիանտան չախսէն իրսալ օլունմալը իտի։

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՌԱՐԱՆ
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԱՆԶՈՒԻ
ԹՈՒՐՔԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՑ
ԵՒ
ՀԱՑԵՐԷՆԷ Ի ԹՈՒՐՔ
ԵՐԿՈՒ ՀԱՏՈՐ
Երկաբերեաց
Մինչեւ Աբէլեան

Նկատելով որ իրը 600 տարիէ ի վեր Օսմ. Պետութեան հպատակ Հայն՝ դժբաղդաբար դեռ չէ ունեցած ճոխ կամ գէթ ճշգրիտ բառարան մը, որոյ միջոցաւ կարենայ խորամուխ լինել Օսմ. լեզուի բոլոր գաղտնեաց, որք մինչ ցարդ մեծ արգելք եղած են Հայոց Թուրք լեզուն դիւրաւ ուսնելուն, ուստի այսպիսի պէտք մը իմացանելու համար, ձեռնարկած եմ մաս առ մաս ի լոյս ընծայել Բէ--ռ-- երկհատոր ընդարձակ բառարան մը, որ մեր տասնամեայ փորձառութեան արդիւնքն է և որոյ մէջ կը գտնուին ոչ միայն Օսմ. լեզուի մէջ գործածական Արաբերէն և Պարսկերէն բառերն, այլ և հայայն Թուրք բառերն՝ իրենց դէմ ունենալով, հանդերձ ճոխ և նշանաւոր օրինակօք, բառարան, այլաբանական, քերականական, Թուաբանական, իրաւագիտական, բժշկական, բնագիտական եւայլ գիտական առուեստներն. բաց ասի յաւելած եմք բազում բառից համանիշներն և հակադիրներն։

Եւ որովհետև ամէն լեզուի ընդարձակ բառարաններն իրենց Թանկ գնով նիւթապէս կարող անձանց միայն մատչելի կը լինին, որպէս զի չչեղիմք մեր ի վաղուց անտի ծանօթ նպատակէն, որ է Ազգիս ամէն կարգի անհատաց ծառայութիւն մը մատուցանել, ուստի ամէն զոհողութիւն յանձն առնելով որոշած եմք ամենաէջջին գին մը դնել մեր գործոյն, այն է՝ իւրաքանչիւր ստուար հատորի 70 դահեկան բաժանորդաց համար, իսկ 40 դահեկան բաժանորդ չեղողներու համար։

Արդ ամէն անոնք որ կը փափաքին այժմէն բաժանորդ գրուիլ՝ պարտին դիմել Պոլսոյ բոլոր Հայ գրավաճառաց և Թղթավաճառաց, դիտանալով որ ամբողջ գործն մինչ 4 ամիս պիտի լրանայ ամենամաքուր տպագրութեամբ։

Սա ևս կը ծանուցուի արդոյ հասարակութեան որ տպեալ օրինակներն երկու տեսակ են, մին պարզ իսկ միւսն փայլուն և բաց կարմիր Թղթի վրայ։ Այս վերջնոյն գինն 10 ղրշ. միայն աւելի պիտի լինի։

Մ. Աբէլեան
5—2

ՄԻԼԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Բուլ Նիզամնամէսի մուճիպինճէ, տէվլէթը հիւքիւմէթտէն իսթէնիլեճէք հէր էվրագ սուրէթինէ 3 ղրշ.ըգ բուլ եարըշարըլաճաղը մալիւմ տիր։

Տուլունը Ռումիլի իտարէսինին միւրաճաաթը իւզէրինէ պու քէրրէ Պապը Ալի Թարաֆընտան վիլայաթա պիր Թահրիրաթը ուսուցիլ եազըլարագ, իշպու մատտէի Նիզամիյէ հագգընտա իյզահաթ վէ Թաֆսիլաթ վէրիլմիշ տիր։ Շեօյլէ քի, պիր էվրագ սուրէթի ախզը իչիւն պիր հիւքիւմէթ տարէսինէ միւրաճաաթ օլունը, մէգքիւր տարէ տէ տիկէր պիր տարէյէ միւրաճաաթա լիւզում կէօրտիւքտէ, բուլ բէսմի՝ իլք միւրաճաաթ օլընան տարէ Թարաֆընտան ախզ ու իսթիֆա օլունաճագ տըր։

—

Մըսրը գատիմ իմբէրաթօրիցասը մէշհուրէ Դլէոբաթրանը՝ Թաշ իւզրինէ նագշ օլունմուշ օլտըղը հայտէ Բօմա Իմբէրաթօրլարընտան Ադրիէնին սէրայընտա պուլունմուշ օլան պիր բէսմինին պու քէրրէ Ալէմանիա միւզէխանէսի Թարաֆընտան 600,000 ֆրանգա սաթըն ալընտըղընը Պէրլին կազէթալարը եազըօրլար։ Մէգքիւր կազէթալարը իֆատէսինէ կէօրէ, պու բէսմ իւչիւնճիւ նաբօլէոն Թարաֆընտան իչիթրա օլունմագ իւզրէ պուլունտըղը հայտէ, Ֆրանսա վէ Բուսիա մուհարպէսինին զուհուրի հասէպիյէ բազարլըգ ույամամըշ իտի։

—

Ֆրանսա ասքէրինին սագալարընը Թաշ իթմէմէյէրինէ՝ Ֆրանսա հարպիյէ նէզարէթի Թարաֆընտան դարար վէրիլմիշ օլտուղը, վէ պու դարար սայէսինտէ Թաշ բարասընտան նէզարէթը մէգքիւրէյէ սէնէվի 485,000 ֆրանգ Թասարրուֆ իտէճէկի՝ Բարիզ կազէթալարընտա մուհարրէր տիր։

—

Վիէննատաքի մէշհուր Գրէտիթ Անշթալտ պանգասընն միւրրը սանիտ Մ. Կերպ՝ պազը էսպապը խուսուսիյէյ

Շէհրիմիզ Ռում Թիւճճարանը միւթէպէրանընտան Մ. Վասիլ Սըլմանը օղուլնը իւչիւնճիւ մախտումը՝ տիւն ագշամ Պուրկազ ատասընտա քէնտի գարտաշ վէ գըզգարտաշլարըյլա պէրապէր պիր աղաճ ալթընտա օթուրուր իլքէն, մէգքիւր աղաճտան ասըլը օլան տօլու պիր թիւֆէնք բիւղկեարտան սալանըպ թէթիրի օյնամըշ վէ պէօյլեճէ թիւֆէնք ալթէշ ալըպ գուրշունը՝ մէրգում տէլիգանլընը պայընա խապէթ իտէրէք պիչարէ տէլիգանը մագթուլէն եէրէ սէրիւմիշ տիր։

—

Տէրսաատէթ Ինկիլթէրրա սէֆարէթինէ թահին օլանն Բէթէրսպուրկ սէֆիրը սապագը Սըր Էտվարթ Թօրնթօնըն ֆամիլեասը իլէ պէրապէր չէհրը մէգքիւրտէն հարէքէթի՝ թէէսսիւֆը ումումիյի մուճիպ օլուպ, պիչիճիւմէ սիւֆէրա վէ Ինկիլիզ միւթէպէրանը վէ պիր խալը Ռուս ճէմիրէթլիրի թարաֆընտան շըմէնտրֆէր սթասիօնընա գատար թէչէի օլընմըշ, վէ սօն պիր էսէրը թէվէճճիւհ օյմագ իւզրէ ֆամիլեասը ազարնա միւթատտիտ չիչէք պուքէթլէրի իհտա գելընմըշ տըր։

Սէֆիրը միւշարէլէյհ՝ էն նազիք վագթլարտա Բէթէրսպուրկ սէֆիրլիյինի քէմալը տիրայէթ ու ֆէթանէթլէ իտարէ իթմիշ վէ հագգընտա թէվէճճիւհը ումումիյի ճէլպ էյլէմիշ օյմաղլա, միւշարէլէյհին Բէթէրսպուրկտան հարէքէթի՝ տէվամիրը բէսմիյէտէ տախի թէէսսիւֆը ումումիյի մուճիպ օլմուշ տըր։

—

Ավսթրիա իմբէրաթօրընը պիրատէրի Արշիտիւք Ֆանը՝ Հէրսէք վէ Պօսնա ասքէրի գումանտանլըղընա թարին օլունաճարընը վիէննա կաղէթալարը եաղըյօրլար։

—

Պէյօղլունտա Գուլէ Գարուսընտա Ցան Բէթրո նամ իթալիան մէքթէպինտէ չակիրտանտան պիրինին տիկէրինի գամա իլէ մուրուպ ճէրհ իթարկինէ վէ ճարիհը մէրգումրն տէրտէսթ օլունտուղընա տաիր կէչէն կիւն թուէյին վէրտիյի հավատս՝ մէքթէպը մէզպուր իտարէսի թարաֆընտան գաթիէն թէզլիպ օլընմըշ տըր։

—

Սթամպօլտա Մահմուտ բաշատա թարադճրլարտա Պանգը Օսմանի շիւպէսինին գարշըսընտա քարայէն Ալի բաշա նամընտաքի էսկի խան էվվէլբի կիւն ագշամ իւսթիւ եըգրլմըշ իսկ տէ, տէրուենինտէ քիմսէ սաքին օյմատըղընտան, նուֆուսճա հէչ պիր խասարը մուճիպ օյմամըշ տըր։

—

Մէհմէտ նամընտա վանը պիր ֆիւրա՝ պիր վագթտան պէրու քէնտուլի սագաթ կէսսթէրէրէք գանտիլիտէ տիէնմէքտէ իլքէն, կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ բօլիս թարաֆընտան թէվգիֆ օլընըպ, ասլա սագաթ օյմատըղը անլաշըլմըշ, վէ իւզերինտէն 28 Օսմանը լիրասը իլէ 30 գատար սիմ մէճիտիյէ վէ սահր պաղը ուֆագլըգ ագշէ զուհուր իթմիշ օյտրղընտան, քէնտիսինին քիմ օյտրղընը վէ մէպլաղը մէզպուրը նէՕրէտէն ալտրղընը պէյան իթմէսի իչիւն իւսկիւտար բօլիս միւտիրիյէթինէ էօթիւրիլմիշ տըր։

—

Մալիյէ նէզարէթի մէսարիֆաթ շիւպէսի գալէմի քէթէպէսինտէն Նիհատ պէյին Իսկիւտարտա Պէօյիւք Զամլըճատա քէտին քէօյքինէ էվվէլբի կէճէ խըրսըզլար կիրիպ պիր մըդտար էշէա սըրգաթ իթմիշլէր տիր։

—

Օսմանը ժանտարմա միւֆէթիչի սապգը Ինկիլիզ զապթանընտան միրայ Նորթը՝ պու քէրրէ գաթիէն Ինկիլթէրրայա ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

—

Իրան սէֆիրի Մօհսին խան հազրէթլէրինին՝ Վիէննայա միվասէլէթ իտէրէք, օրատա պիր գաչ կիւն ամրամտան սոնրա, Տէրսաատէթ կէչլէհլի խուսուսի պիր թէլէկրաֆտան անլաշըլմըշ տըր։

—

Գարթալ գազասընտա եագաճրդ գարիյէսինտէ իսմայիլ աղա նամընտա պիր Արնավուտ՝ կէչէն կէճէ խրգմէթինտէ պուրնան 17 եաշընտա պիրիսլամ տէլիգանլարընը օտասընա կիրիպ ֆիրը չէնի իճրասընա թէսատտի էմմէրկինտէն, տէլիգանը՝ եուսուրը ալթընտա կիղլէտիկի բէմօրլէրինի էնտահթ իլէ մէրգում Արնավուտը գաթլ իթմիշ, վէ պատէհու կիտիպ քէյֆիյէթի գօշուլարա խապէր վէրմիշ տիր։ Մէրգում տէլիգանլը՝ բօլիս թարաֆընտան թահթը թէվգիֆէ ալընմըշ տըր։

—

Տիւն կէճէ սաաթ 1 գարարլարընտա Պէյօղլունտա Հարպիյէ մէքթէպի արգասընտա Եօրկանճընը պաղչէսինտէ քէտին 8օտալը ախչապ խանէնին իւսթ գաթընտան աթէշ զուհուր իտէրէք, մէզքիւր խանէ քէտիլէն միւհթէրէգ օլուշ տըր։

Ի Լ Ա Ն

Կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ սաաթ 9 բատտէրէյինտէ Սթամպօլտա Մահմուտ բաշատան ճէլալ պէյ խանընա գատար մէսաֆէ պէյնինտէ պաղը չախսի հիսապլարա տիտ էվրագը միւհիմմէյի հավի պիր չըզտան՝ պիր եաղըզ տէրուենինտէ օլարը հալտէ զայ օլմուշ օլմաղլա, մէզքիւր չըզտանը պուլանը՝ սահիպինէ վէ եասխտ Զարդարեան էֆէնտինին մադզաղընա կէօթիւրիպ իքամիյէսինի ալմասը բէճա օլըրը։

ՍԱՐՐԱՖԻԵՃԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱԼԸ

Լօնդրա 16 Հոկտ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	100-1/4
Օսմ. էսհամը աշլարը	13-9/16
» » գարանտը	13-13/16
» » Սէրի Ա.	25-1/4
» » » Գ	14-7/8
» » » Ս	13-7/8
Օթօման 1871	65-1/4
Օսմանը Պանգասը	09-3/8
Ռուսիա իսթիդրաղը	93-5/8
Մըսրը տույ. մութահըտէ	64-1/8
» իսթիյազը	85-1/8
Տարիս Սանիէ (Մըսրը)	59-1/2
Ռուշիտ իսթիդրաղը	85-3/4
Մա՝ տրիսթ. էսհամը 1877	–
Գամպիս Բարիզ 5 այ վատէ	25-374

—

Բարիզ 16 Հոկտ.

Ֆրանս. էահ. 3 % Ֆր.	79-47 1/2
» » 4 1/2 %	108-90
Եէնի Օսմ. էսհամը աշլարը	13-75
» » » գարանտ	13-92 1/2
Մէ՝ռգոռէլ.	
Սեռի Գ.	14-80
» Ս.	13-90
Ռումէլի չըմէնտիֆէրի	35-12 1/2
Օսմանը Ըէժիսի էսհամը	–
Օսմ. Պանգասը	488-75
Գրէտի Լիոնէ	525-
Գրէտի Ֆոնսիէ	1290-
Լիոն ագսիոնը	1245-
Մուէրէ ագսիոնը	1986-25
Ռուսիա 5 % 1877	099-
Իթալիա էսհամը	94-65
Մըսր ֆոնտ. մութահ հըաէ	323-75
Ռուման 5 % 1879	270-
Տամպիս 5 այ վատէ	25-21

—

Վիէննա 16 Հոկտ.

Լօնդրա իւզերինէ գամպիս	126-15
Ռումելի չըմէնտիֆէրի	16-70

—

ԳԱԼԱԹԱ ՖՕՐՍԱԼԸ

Ըսհ. ում. տիւն ագշ. գար.	14-34
Ռու. սապահ աշլարը	15-01
Մըսրը մութահըաէ. գար.	70-05
Ռու. սապահ աշլարը	70-
Սեռի Ա.	24-20
» Գ.	14-30
» Գ.	14-39
Ռումէլի չըմէնտիֆէրի	34-25
Ագշէ Ֆայիզի	6-
Ըէբօջ Ղբ.	00-
Հէվալէսիզ »	07-20

—

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6-05
Սթամպօլ պանդասը	0-
Օսմանէթ ժէնէրալ	3-04
Թրամվայ	2-77 1/2

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԾԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղշ. Բբ.
Գէյազ մէճիտիյէ Ֆրագը	108-5
Մէթալիք »	98-10
Գէլիք »	102-25
Ալթընըզ »	102-30
Գայմէ	–
Ինկիլիզ լիրասը	110-12
Ֆրանսըզ ալթունը	87-31
Բօլ	90-16
Գրէմից ալթունը	51-15
Դարպօն գայմէսի	9-25

ԻԼԱՆԱԹ

Պասը Սէրասքէրիտէն

Մէվճուտ օյուպ ֆիրուխթ օյունաճագ մըդտարը քիւլի գըրբընթը քեաղըտըն միւպայասասընա թարիպ պուլունանլարըն իչիւն թըշրինը էվվէլին օն պէշինճի կիւնինէ գատար էյյամվէ չէրաիթի միւզայէտէյ քէսպը վուգուֆ իթմէք իւզրէ պապը վալալի Սէրասքէրի շիւպէի մախսուսէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը՝

3 թշրինը էվվէլ 1301

3—2

Արապկիր գազասընտա Օսման բաշա մահալլէսինտէ Պէքիլզատէ Մէհմէտ էֆէնին աղնամ բուսումընտան տօլայը թարբութ պիտայէթ մահքէմէսինտէն ֆի 18 չուպաթ սէնէ 99 վէ 120 ատէտլի իթա գրլընան իլամ մուճիպինճէ, միւլթէզիմյնտէն Անթուան էֆէյ տէյնի պուլունան 64190 ղրշ.ըն մա մէսարիֆը մուհաֆէզէ թէէմինը իսթիֆասը իչիւն մէտեունը մումսիլէյհին էօհտէի թասարուֆինտա օյուպ թահթը հանգէ ալտրրլան Թավուզ բաղարը նիվարընտա Ա. թիգ Ալի բաշա մէարէսէսի սօգաղընտա քեաին թախմինէն 26 մէթրօ 4 սանթիմ եանի 40 արշին 12 բարմագ արսա իւզերինէ մէսնի միւճետտէա քեարկիր օյմագ իւզրէ իքի գաթտան իսպարէթ օյուպ, ֆէվգինտէ պիր օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր ոսպէսթանէ վէ արգա նիհէթինտէ 15 մէթրօ 30 սանթիմ եանի 26 արշին 7 բարմագ մըդտարը պաղչէյի միւլթէմիլ պիր թարաֆը Ա թիգ Ալի բաշա մէարէսէսինին արսասը վէ իքի թարաֆը եօզուրթճը Ֆիրօնըն պկա նումէրօ միւթէսարրըֆ օլտրը գահվէխանէ վէ եօզուրթճը քեարխանէսի, վէ Ա. թիգ Ալի բաշա մէարէսէսի սօգաղը իլէ մահտուտ չէհրի 120 ղրշ. քիրա կէթիրը 22 նումէրօյու պիր պապ գահվէխանէնին նէսֆի հիսսէսիյէ մահալը մէզքիւրտէ աթիգ էսիր բաղարը սօգաղընտա վագը թախմինէն 82 մէթրօ 73սանթիմ եանի 127 արշին 20 բարմագ արսա իւզերինէ մէպնի միւճէտտէտ քեարկիր օյմագ իւզրէ 4 գաթտան իսպարէթ օյուպ, ալթ գաթտա 36 աթիգ վէ 15 նումէրօյու ճէտտա գահվէխանէ իլէ պիր օտա վէ մէզքիւր գահվէխանէնին ալթը միւքէմմէլ սուրէթտէ եաբրլմըշ պօտրում, վէ իքինճի գաթտա 4 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 մուսլուգ վէ 1 ապտէսթխանէ, վէ իւչինճի գաթտա քէպվիք 4 օտա վէ 1 ոսֆա վէ 1 օճաղ վէ 1 մուսլուգ վէ 1 ապտէսթխանէ, վէ սեօրտինճի գաթտա 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 մուսլուգ վէ պիր ապտէսթխանէյի ճամի պիր թարաֆը գուսզուսաճը Գասիր աղանը միւթէսարրըֆ օլտրը պկա նումէրօյու գահվէխանէ վէ պէքտար օտալարը վէ պիր թարաֆը էքմէքճի Սիւլեյման աղանը միւթէսարրըֆ օլտրը ախրը վէ ագա թարաֆը Պաղլալը խանը, էօնիւ աթիգ էսիր բաղարը սօգաղը իլէ մահտուտ չէհրի 200 ղրշ. քիրայա վէրիրմէքտէ օյան աթիգ 54 վէ ճէտտա 13 նումէրօյու պիր պապ պէքտար օտալարընը քէզալիք նրոֆ հիսսէսի, վէ Գալի բաշա ճատտէսինտէ քեաին թախմինէն 9 մէթրօ 72 սանթիմ եանի 17 արշին արալըգ իլէ իթթիսալտ վագը 11 մէթրօ 49 սանթիմ եանի 20 արշընտան իսպարէթ պուլունան 87 նումէրօյը պիր պապ պագգալ տիւքքեանը միւհթէրէգ արսասընին հավասընը միւթէմիլ պիր թարաֆը ղիբր օլուանան պագգալ տիւքքեանընին արսասը վէ պիր թարաֆը Ա.իչէ հանըմըն միւթէսարրըֆ օլտրը պկա նումէրօյու արսասը վէ էօնիւ Գալի բաշա ճատտէսիյէ մահտուտ 65 նումէրօյու պիր պապ արսասընին թէմամը Ա.բաղկիր պիտայէթ մահքէմէսինտէն մէվրուտ թահրիրաթ իւզերինէ պուլունան էվվէլ միւզայէտէյէ գօնումը իտի։ Օլունան միւզայէտէտէ մէզքիւր 22 նումէրօյու գահվէխանէ հիսսէսի ալրա 100 ղրշ.տան օյմագ իւզրէ 3300 ղրշ.տա, վէ ղիբր օլունան 13 նումէրօյու պէքտար օտալարը հիսսէսի տախի քէզալիք լիրա 100 ղրշ.տան օյմագ իւզրէ 9750 ղրշ.տա, վէ 63 նումէրօյու արսանը թէմամը տախի 300 ղրշ.տա թալիպլէրի էօհտէսինտէ թէգարրուր իթմիշ, վէ մուվագգաթէն գարարատտի տախի քէչիտէ գելընմըշ օլտրընտան, պէտէլաթը մէզքիւրէտէն զայատէյէ եանի 100տէ 5 զամանը իլէ թալիպ օլանլարընը թարիխը իլանտէն իթթիսալտէ 31 կիւն զարքընտա տախրէյէ միւրաճաաթ իթմէլէրի՝ Տէրսաատէթ պիտայէթ մահքէմէսի իճրա տախրէսինտէն իլան օլունը։

29 իյլուլ 301

ՊՕՍ ՄԻՐԱԿՈՒԼԷՍ

ՄԻԻՃԻԶԱԹԼԸ ԲԷԼԷՍԷՆԷ

Իչպու իլաճ՝ աղբղըն վէ պօղապղն մուհաֆազա սըհհէթի վէ գաբահէյէր խասթալգլարընընն տէֆի իչիւն բէք պէրապէր օլուպ, պայըլմա, սըթմա, կէօզ իլթիհապը (իւֆիւնէթ) վէ սօղուլճան խասթալգլարընա տա զիյատէտյլէ եարաբ։ Գէզալիք պու իլաճ՝ տաֆիւթթէֆաֆիւն (անթիսէպթիք) օլուպ, էսքի եարա վէ ագրէպ վէ սարբէ սօղուլարը վէ եանընդլար վէ դիսթուլա վէ էրկէնիլքէրէ գարը բէք մուէսսիր օլտուղը կիպի, եարա նիշանէլէրինի մանվ իտէր, պասուրը տէֆ էյլէր, պաշ ալրըսընը կէչիրիր, չիչկինլիքլէրի էնտիրիր, չիպանլարընը ֆըշգըրմասընը գօյայմաթը, դիքրիսէ գարը բէք եարաբ, այ պայընը մուէթազամ պիր հալտէ պուլունարը, սանը վէ իսկալը քէսէր։ Գօլէրա վէ սարբէ կիպի իլլէթը սարիյէ էսնասընտա մէգքիւր իլաճ՝ աճ գարընա ալընտրգտա, բէք թէնիւրիսի թուսար։ Էկէր պու իլաճ մուէթազամ վէ միւթէտիլ պիր սուրէթտէ գուլլանըլըր իսէ, ումումէն ալաբ պէտէնիէնին հիսսէնիւ մուամէլէսինէ զայէթ իլ զայէ միւսաիտ տիր։

Շարգ իչիւն ումումի աճէնթէ Սթամպօլտա
ԹԱԳ ՕՊԷՐԼԷՆՏԷՐ.
Տէրսաատէթտէ տէբօղիթօճը
ԿԻԻԼՄԷԶԵԱՆ պիրատէրլէր
Սթամպօլ, Զիչէք Բազարը, Նօ. 21։
Թաֆսիլաթ՝ պէօյիւք էճզախանէլէրէն ալընը։

ԻՏԱԼԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

ՎԱԲՈՐԱՐԸՆԸՆ ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷԳԷԹԼԷՐԻ

Իչպու 1885 հոկտեմբերին վինճի սալը կիւնինտէն իթթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ
ԵՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ադալարտան Բէօքրիւտ

ՄՐ. Տէ.	
1 50	Պէօյիւք Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրնալը (1)
1 45	Բէնտիք, Գարթալ, Գ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրնալը (1)։ (Գ. Ատատան սաաթ 8.45տէ)
7 45	Բէնտիք, Գարթալ, Գ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրնալը (Գ. Ատատան 8.50տա)

Բէօքրիւտէն Ադալար Ճանդրին

5 15	Գնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
9 45	Գրնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք,
10 45	Գրնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ. Ատա,

ԲԱԶԱՐ ԿԻԻՆԼԷՐԻ
Ադալարտան Բէօքրիւտ

1 15	Գ. Ատա, Հէյպէլի,
2	Բէնտիք, Գարթալ, Գ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրնալը,
8 50	Բէնտիք, Գարթալ, Գ. Ատա, Հէյպ. Պուրկազ, Գրնալը, Գաղրքեօյ (Գ. Ատատան սաաթ 9 15տէ)

Բէօքրիւտէն Ադալար

3 50	Գաղրքեօյ, Գրնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք
9 45	Գրնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
11	Հէյպէլի, Գ. Ատա։

(1) Իչպու սէֆէրլէր Քըշրինը էվվէլին 15ինճի կիւնինտէն իթթիպարէն պիրէր էյրէք սօնրա հարէքէթ խտէճէք։

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իչէր Հէրմէնտէքիրի ֆապրիքասընա Գալաթայա

ԵՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Բէօքրիւտէն

ՄՐ. Տէ.	
2	Պիկա Թէսատիֆ
5	Իզմիտ կիտէն Գբ. Ն. 4
4 50	Պիկա Թէսատ. »
7 40	Իզմիտ » » 6
10 25	Բէնտիկ » » 8
11 25	Բէնտիկ » » 10

Հայդար Բաշատան

2 40	Բէնտիքջէն կէլէն գբ. Ն. 1
5 45	Բէնտիքջէն » 5
5 50	Իզմիտէն » 5
8 50	Պիկա Թէսատիֆ
11 15	Իզմիտէն կէլէն 7
12	Պիկա Թէսատիֆ

ԳԱՏԸ ԲԷՕՑ ԹԱՐԻԳԻ

ԵՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ Բէօքրիւտէն		ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ Բէօքրիւտէն	
ՄՐ. Տէ.	ՄՐ. Տէ.	ՄՐ. Տէ.	ՄՐ. Տէ
1 15	1 15	1 15	1 15
2	2	2 15	2 15
2 45	2 45	3 15	3 15
5 30	5 50	4 15	4 15
4 50	4 50	5 15	5 15
5 50	5 50	6 15	6 15
9	9	9	9
9 45	9 50	10	10
10 50	10 15	11	11
11 15	11 10	12	1
12	12		

ԲՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

Եէ-տէ-էէ Գ-ԼՐԸԸՐ՝ 80 Նումէրօ

ԿԷՕՋԷ ՎԷ ՁԷՐԲԱՀԱԼԵՑԱ ՄԻԹՔԻԱԼԼԻՔ

ԱԼԷԱԹ ԹԻՒՃՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրբահալըղա միւթէալիգ էնվաի ալաթ ու էսէվաթ մէվճուտ տըր։

Եզճիմէտ, եուսուլչագ վէ սէրթ լասթիդտէն (գասուչուտան մասմալ մէվատը միւթէլիֆէ, գասրգ պաղլարը, էնվաի չիրիկլար, էլէքթրիգ մաքինալարը, մըզան իւլ հավա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ (թէրմոմէթր) վէ էյի ճէնա կէօղլիւքլէր պուլընմագտա տըր։ Եհվէն Ֆիմ. Բօլ Ֆոյաճեան՝ հէր նէվ սըբարըյաթ վէ թամիրաթը յաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ խտէր։

ՕՍՊՕՐՆ ՆԱՄԱՄԷՐԻԳԱՆ ՕՐԱԳ ՄԱՔԻՆԱՍԸ

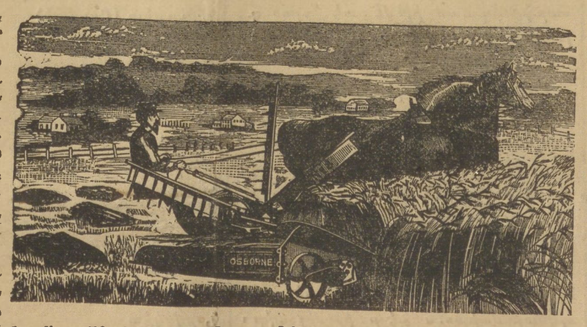

Իչպու օրագ մաքինասը՝ կիւնտէ 88,000 մուրապպա արշին եանի 55 էօնիւմ պիչէր։ աղրրլըղը 280 գըյէ տիր։ Պու ապպատ մալլումը մուֆասալ ալմագ իսթէյնէր՝ Գալաթատա Եօրկանճըլար ճատտէսինտէ նումէրօ 70տէ վէ Սթամպօլտա Ֆինճանճըլար եօգուչընտա Եուսուֆ-էան խանը գարշըսընտա նումէրօ 22տէ ումումի աճէնթէ Մկրտիչ վէ Յովհաննէս Մուրատեան պիրատէրլէրէ միւրաճաաթ իթմէլի տիր։

ՊՕՍ ՄԻՐԱԿՈՒԼԷՍ

ՄԻԻՃԻԶԱԹԼԸ ԲԷԼԷՍԷՆԷ

Իչպու իլաճ՝ աղբղըն վէ պօղապղն մուհաֆազա սըհհէթի վէ գաբահէյէր խասթալգլարընընն տէֆի իչիւն բէք պէրապէր օլուպ, պայըլմա, սըթմա, կէօզ իլթիհապը (իւֆիւնէթ) վէ սօղուլճան խասթալգլարընա տա զիյատէտյլէ եարաբ։ Գէզալիք պու իլաճ՝ տաֆիւթթէֆաֆիւն (անթիսէպթիք) օլուպ, էսքի եարա վէ ագրէպ վէ սարբէ սօղուլարը վէ եանընդլար վէ դիսթուլա վէ էրկէնիլքէրէ գարը բէք մուէսսիր օլտուղը կիպի, եարա նիշանէլէրինի մանվ իտէր, պասուրը տէֆ էյլէր, պաշ ալրըսընը կէչիրիր, չիչկինլիքլէրի էնտիրիր, չիպանլարընը ֆըշգըրմասընը գօյայմաթը, դիքրիսէ գարը բէք եարաբ, այ պայընը մուէթազամ պիր հալտէ պուլունարը, սանը վէ իսկալը քէսէր։ Գօլէրա վէ սարբէ կիպի իլլէթը սարիյէ էսնասընտա մէգքիւր իլաճ՝ աճ գարընա ալընտրգտա, բէք թէնիւրիսի թուսար։ Էկէր պու իլաճ մուէթազամ վէ միւթէտիլ պիր սուրէթտէ գուլլանըլըր իսէ, ումումէն ալաբ պէտէնիէնին հիսսէնիւ մուամէլէսինէ զայէթ իլ զայէ միւսաիտ տիր։

Շարգ իչիւն ումումի աճէնթէ Սթամպօլտա
ԹԱԳ ՕՊԷՐԼԷՆՏԷՐ.
Տէրսաատէթտէ տէբօղիթօճը
ԿԻԻԼՄԷԶԵԱՆ պիրատէրլէր
Սթամպօլ, Զիչէք Բազարը, Նօ. 21։
Թաֆսիլաթ՝ պէօյիւք էճզախանէլէրէն ալընը։

CAISSE GENERALE D'EPARGNE ET DE CREDIT

ԲԱՐԻԶԻՆ ՈՒՄՈՒՄԻ ԷՄՆԻԹԷԹ ՎԷ ԻԹԻՊԱՐ ՍԱՆՏՐՂԸ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

ՍԷՐՄԱԳԷ 1.000.000 ՖՐԱՆԳ

116 .— ԲԱՐԻԶՏԻ ԼԱՍԱՆԱԼԻՔ ՄԷՏՏԱՆԸ .— 116

Իչպու պանգանընն մուամէլաթը՝ Ֆրանսանընն բիյանգալը էսհամընը բէչին ագչէ վէ թագսիթլէ ֆիւրուխթ իթմէքտէն իսպարէթ օլուպ, այտա 5, 10 վէ 20 ֆրանգ պարագ թահվիլաթը մէզքիւրէթին քեսֆիֆէսինտէն իթա վէ ֆիւրուխթ խտէր։ Մուչթերի՝ «Ենոթ Եոհ-մընը» նոմ-ֆէյլ-ըրը ռէյթ ախզ խտէր, վէ ԱԳՋԷՑԻ ԹԷՔՄԻԼ ԹԷՏՏԻԳԷ ԻԹՄԻՇ ԿԻՊԻ կէրէք չէքիլէն բիյանգալարա վէ կէրէք ֆայզ գուբօնլարընա հագգը օլուր։ Ա.յլէթ էմ-ֆոռթէրէր՝ միւթէրիլէրին Թարիֆ իթթիբլէրի իգամէթկեահա գատար կէօթիւրիլիր։

Գայտ օլունմագ խթէյնէն՝ Սթանպօլտա Պաղչէ գարբուսընտա 4 նումէրօյը մահալտէ թէքմիլ Թիւրքիա իչիւն վէքիլը ումումի օլան Մ. ԱՊՏՈՒԼԼԱՀ ՆԱՍԻԷ միւրաճաաթ իթմէլի տիր։

Թիւրքիանընն պաչըշնա չէհրլիրինտէն աճէնթէլիք իթմէք վէ գայտ օլունմագ խթէյնէն օլուր իսէ, անկէր տախի Մ. Ա. ՆԱՍԻԷ միւրաճաաթ էյլէմէլի տիրլէր։

Պրուսատա աճէնթէ՝ Յովհաննէս էֆէնտի Յ. Պոտուրեան տըր։

ՊԷՕՅԻԻՔ ԷՇԵԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

JEAN PSALTY

ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ ԳՈՒԼԷ ԳԱԲՈՒՐԸՆՏԱ Ն.° 657—661—662

ՐԻՍԱՆԷՔ, ՆԷԳԱՍԷՔ, ԷՀԼԷՆԻՑԷՔ

Բարիզ, Ինկիլիզ վէ Ալէման մամուլաթընտան օլարագ պէօյիւք մօպիւլա վէ էշէա ֆապրիգա վէ տէբօղիթօսը.

ՔՐԻԼԼԻՑԷԹԼԻ ՎԷ ԶԷՇԻՏԼԻ ՀԱԶԸՐ ՄԱԼԼԱՐ

Սըբարըշաթ՝ հէր նէ էհլիմիյէթտէ օլուր իսէ օլսուն, քէմալը սիւրաթ վէ իթթինա իլէ իճրա օլունը։

Մ. ԺԱՆ ԲՈԱԼԹԻ՝ Բարիզ վէ Ֆրանսէլիկ էնտալա ֆապրիգալարը մամուլաթընտան օլմագ իւզրէ պու քէրրէ եինէ պիր խալլի մօպիլա վէ էշէա կէթիրթմիշ տիր։

Էմմաան մէզքիւրէնին բէսանէթ վէ նէֆասէթինէ մուիթմէին օյմագ իչիւն Մ. Բոալթիին մաղազալարընա զիյարէթ իտիսէ քեաֆի տիր։

Զեյլ.— Իչպու մագազա՝ ԲՈԱԼԹԻ ԳԻՐԱՏԷՐԼԷՐ մագազասը ղանի օլանմաղը տըր։

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄՄԱՐ

Տօղթօր Ռօպէէսոն՝ հէր թարաֆտան միւրաճաաթ իտէն խասթալարընա սուհուլէթ օյմագ իւզրէ պունտան սօնրա հէր կիւն սաաթ 2էն 7յէ գատար Եէնի-Ճամի բօսթանխանէսի գարշըսընտա վագը ՆԻՒ-ԵՕՐՔ էճզախանէսինտէ պուլունաճագ տըր։

Տօղթօր մուամիլէյհ՝ գաթէն քէսպը չէօհրէթ իթմիշ օլուղը կէօյիւս, միտէ վէ պաղըրսագ խասթալգլարընտան մատտա, խասթախանէլէրտէ խուսուսիյէ իտիւղալ իթմիշ օլուղը իտրար վէ մէսանէ վէ ֆէնդզ խասթալգլարընտա տախի մէկհարէթը Թամմէ քէսպ իթմիշ տիր։

Էլէ-Թրէ-ի վէ դ-ը-ը-լըր վէ ֆոտ Եըյթ-մոռ-ը կիպի ամէլիյաթը ճէտիտէյի մուվաֆֆագիյէթը քեամիլ իլէ իճրա իթմէքտէ տիր։

Սալը կիւնէրի ֆուգարայա մէճճանէն պագըլմագտա տըր։

ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ԾՈՒՂԿԱՓՈՒՆՔ

ԳԵՂԵՑԿԱՅՈՒՆՈՎ, ՄԵՐՄՆՈՅ ԳՈՅՆԸ, ՄԻՀՏ ԾՈՒՂԿԱՓԻԹԻ, ՄԻՀՏ ԹԵՐԻ՝

Ընդամենն մը փորձը պիտի համոզէ ամէն Տիկին թէ որչափ գերազանց է այս ուրիշ ամէն հեղանիւթներէ և բազմաթիւ փոշիներէ։ Ոչինչ անգամ գործածելովն ալ, որ քանի մը վայրկեանի գործ է, պիտի տեսնուի իսկոյն որ երեսը, վիզը, թեւերը և ձեռուքները պիտի առնուն անոյշ փափկութիւն մը և մարմարիոնի փայլ, հանդերձ շուշանի և վարդի գունով և բուրմամբ։ Սապոնի գրգռիչ յատկութիւնները կը հանդարտեցուցնէ։ Ընդհան կ'ընէ մորթի սեւուքը, երեսի և ձեռքի ցաւերը, արեւայրուքը, և ուրիշ ամէն բրտութիւն և բծաւորութիւն։ Եւ այս ամէն քանով անկարելի կ'ընէ մատնուիլ թէ արհեստով գեղեցկացուածէ։

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Կը դնեպէս Բարիզ ու Նիու Եօրք։ Ամէն ճառուի սարիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգղեցի դեղագործներու քով։

Պէյօղլունտա Տօղրու եօլատա Գանճիւք պիրատէրլէրէրին Ինկիլիզ էնտալա խանէսինտէ վէ Եիւքսէք գալաթըրմատա Էտմոն Գարուանանընն Ինկիլիզ մագազասընտա պուլունուր։